

บทที่ 4

การวิเคราะห์สถานภาพและบทบาทของตัวละครคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย

การวิเคราะห์สถานภาพและบทบาทของตัวละครคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย ผู้วิจัยวิเคราะห์ตัวละครชายและตัวละครหญิงคนไทยเชื้อสายจีนที่มีสถานภาพและบทบาทในครอบครัวและในสังคม มีรายละเอียดดังนี้

4.1 สถานภาพและบทบาทของตัวละครคนไทยเชื้อสายจีนในครอบครัว

4.1.1 สถานภาพและบทบาทของตัวละครชายในครอบครัว

4.1.2 สถานภาพและบทบาทของตัวละครหญิงในครอบครัว

4.2 สถานภาพและบทบาทระหว่างคนไทยเชื้อสายจีนในสังคม

4.2.1 สถานภาพและบทบาทระหว่างตัวละครชายในสังคม

4.2.2 สถานภาพและบทบาทระหว่างตัวละครหญิงในสังคม

4.1 สถานภาพและบทบาทของตัวละครคนไทยเชื้อสายจีนในครอบครัว

ครอบครัวเกิดขึ้นจากคนที่รักกันมาอยู่ด้วยกันด้วยความรักความผูกพัน ประกอบด้วยบุคคลชายกับบุคคลหญิง และมักจะมีลูกหลานด้วยกัน ตัวละครในละครโทรทัศน์ได้ถ่ายทอดลักษณะสถานภาพและบทบาทของคนไทยเชื้อสายจีนทั้งชายและหญิง ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์มีรายละเอียดดังนี้

4.1.1 สถานภาพและบทบาทของตัวละครผู้ชายในครอบครัว

ตัวละครผู้ชายที่เป็นคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทยมีสถานภาพและบทบาทเป็นหัวหน้าครอบครัว เป็นพ่อ เป็นลูกหลาน และเป็นญาติพี่น้องกัน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.1.1 การเป็นหัวหน้าครอบครัว

สถานภาพการเป็นหัวหน้าครอบครัวคือการเป็นสามี มีบทบาทหน้าที่ดูแลภรรยาและบุตร ทำงานหาเงินมาเลี้ยงดูครอบครัว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ในละครโทรทัศน์ เรื่องหงส์เหนือมังกร จางเหากับภรรยาอาศัยอยู่ที่ประเทศพม่า จางเหาเป็นหัวหน้าครอบครัว ดำเนินชีวิตและดูแลครอบครัวโดยเอาผักไปขายที่ตลาด ดังนี้

อาแปะ “อ้าว อาหา ขยันจริง ๆ เลยนะ ลีโอนี่ จะรีบหาเงินไปให้เมียลื้อตลอดลูก

ละสิ ตกลงจะตลอดเมื่อไหร่ ปีใหม่พอดีมัย”

จางเหา “พอดีแปะ”

อาแปะ “โอยี้ กล้วยี่ต้องเลี้ยงฉลองใหญ่่นะ ปีหมูทองพอดีเลย อย่างนี้ลูกนำลาภมาให้แห่ง ๆ ”

(หงส์เหนือมังกร : ตอนที่จางเหาฝากข้าวไปขายให้ลุงที่ตลาด)

จะเห็นว่า ละครโทรทัศน์สะท้อนภาพคนไทยเชื้อสายจีนที่เป็นหัวหน้าครอบครัวต้องทำหน้าที่หาเงินเลี้ยงดูภรรยาและบุตรเพื่อไม่ให้ครอบครัวเดือดร้อน อีกประการหนึ่งคือคนไทยเชื้อสายจีนที่เป็นหัวหน้าครอบครัวจะต้องขยันและอดทนด้วย

อีกจากหนึ่ง ตอนที่ตีซาประชุมเสร็จแล้ว และกลับบ้าน ไปกินข้าวกับภรรยา เขารู้สึกกังวลซึ่งแสดงออกในลักษณะที่นิ่งเฉย ทำให้ภรรยารู้สึกไม่สบายใจ และมีการสนทนากันดังนี้

ภรรยาตีซา “วันนี้ที่ประชุมมีอะไรหรือ”

ตีซา “ก็ไม่มีอะไรนี่ เอ๊ะ (เสียงคังจิ้น) อ้าวบอกว่าไม่มีอะไรก็ไม่มีอะไร

ลือเป็นอะไรก็ว่ามาอาซ้อ (พี่สะใภ้) ทำเป็นยายแก่ไปได้ซะเจี๊ยะนะ”

ภรรยาตีซา “ไม่มีอะไร ลือก็กินเยอะๆ กินข้าวไปเยอะ ๆ ลือรู้ไหม อ้าวเป็นห่วง”

ตีซา “เอ๋ ได้ยินไหมลูกหมูสองตัว กินข้าวไปเยอะ ๆ ลีรีบ ๆ กินนะ

ประเดี๋ยวจะได้ไปนอนพักผ่อนนุกูทิวกับอาป้าไ้”

(หงส์เหนือมังกร : ตอนที่ตีซาประชุมเสร็จกลับบ้านกินข้าวกับภรรยา)

จะเห็นว่า ตีซาเป็นหัวหน้าครอบครัวที่จะไม่ทำให้ภรรยาที่มีความทุกข์ ต้องทำให้ครอบครัวมีชีวิตความเป็นอยู่ที่มีความสุขและไม่ให้เดือดร้อนใจ และยังคงดูแลลูก ๆ ด้วย

สรุปว่า ผู้ชายที่เป็นคนไทยเชื้อสายจีนในสถานภาพการเป็นหัวหน้าครอบครัว ซึ่งเป็นสามีมีบทบาทหน้าที่เลี้ยงดูครอบครัวให้มีความสุขสบาย ไม่นำเรื่องทุกข์ร้อนมาให้ครอบครัวและต้องทำงานหาเงินมาให้ครอบครัวใช้จ่าย จึงเป็นเสาหลักที่ทำให้ครอบครัวอบอุ่น และมีความรักใคร่กัน

4.1.1.2 การเป็นพ่อ

ในสถานภาพการเป็นพ่อ ผู้ชายคนไทยเชื้อสายจีนจะมีบทบาทและความสัมพันธ์ที่ดีกับลูก เช่น ในเรื่องหงส์เหนือมังกร ตอนที่ตีซุงสั่งสอนอาหิวให้รู้จักอยู่ในวงการนักร้องโดยยึดถือศักดิ์ศรีดังนี้

ตีซุง “ในวงการนักร้องยึดถือศักดิ์ศรีเป็นที่ตั้ง ลือก็น่าจะพอรู้ อ้าวเป็นเจ้าพ่อ

เจ้าพ่อไม่สามารถให้ใครดูหมิ่นศักดิ์ศรีได้เด็ดขาด”

อาหิว “แม้ว่าคนที่มีสายเลือด เป็นน้อง อาป้าทำให้อ้าวต้องฆ่าเจ๊กซา (น้ำ) นะ”

ตี้ซุง “อ้าวรู้ว่า ลือเจ็บปวด แต่มันไม่ใช่เจตนาของอ้าว อ้าวไม่ได้ต้องการให้ทำ
อย่างนั้น อ้าวไม่ได้วางแผนให้จบอย่างนี้ อาหลิว อ้าวไม่สามารถคุมทุกสิ่ง
มันเป็นเรื่องของโชคชะตา ลือเข้าใจไหม”

อาหลิว “อ้าวเข้าใจ แต่อ้าวอยากรู้หัวใจป่าทำด้วยอะไร”

(หงส์เหนือมังกร : ตอนที่อาหลิวคุยกับพ่อเรื่องการตายของตี้ซา)

จะเห็นว่า ตี้ซุงผู้เป็นพ่อสั่งสอนอาหลิวว่า ในวงการนักเลงต้องยึดถือศักดิ์ศรียิ่งกว่าการเป็น
พี่น้องกัน ดังนั้นในฐานะที่เป็นพ่อก็ต้องสอนให้ลูกหรืออาหลิวสามารถอยู่ในวงการนักเลง
อย่างมั่นคง

ในฉากที่ตี้เล็กก่อเรื่องและกลับบ้านมา พ่อตี้ซุง ได้พูดตักเตือนดังนี้

ตี้ซุง “แค่อาทิตย์เดียว ลือก่อเรื่องตั้ง 4 เรื่อง ซ้อมคนในไนท์คลับ ล้มโต๊ะในคาเฟ่
เก็บค่าคุ้มครองจากพ่อค้า ยังมีเรื่องกับลูกชายป่าเสริฐในบ่อน”

ตี้เล็ก “ก็ปิติหาเรื่องอ้วก่อนป่า”

ตี้ซุง “ตี้เล็ก กว่าอ้วจะมาถึงตรงนี้ได้ ไม่ใช่ใช้ความบุ่มบ่ามอย่างที่ลือเป็น ไม่ได้
กดขี่ข่มเหงคนจนหาเข้ากินค่าอย่างที่ลือทำ ไม่ได้ขี้โกงอย่างที่ลือชอบ เพราะ
ถ้าอ้วทำอย่างนั้นก็คงไม่มีโอกาสยืนอยู่ตรงนี้ ลือลองกลับคิดก่อน ตี้เล็ก
มังกร ลือ หมายถึงจอก ลืออยากจะเป็นอะไร”

(หงส์เหนือมังกร : ตอนที่ตี้เล็กก่อเรื่องและกลับบ้าน)

จะเห็นว่า ในสถานภาพการเป็นพ่อ ต้องมีบทบาทสั่งสอนลูกให้เป็นคนดี แม้จะไม่ใช่ลูกแท้
ก็ตาม แต่คนอื่น ๆ ก็รับรู้ว่าเป็นลูกของเจ้าพ่อ จึงจำเป็นต้องตักเตือนให้ทำตัวเป็นคนดีมีศักดิ์ศรี
ดังเช่นที่ตี้ซุงสั่งสอนตี้เล็กไม่ให้บุ่มบ่าม ไม่ให้กดขี่ข่มเหงคนจนที่หาเข้ากินค่าและไม่ขี้โกง
โดยเปรียบเทียบการกระทำกับการเป็นมังกร ซึ่งจะได้รับการนับถือจากคนอื่น ๆ

ในเรื่องเสน่หานางจิว ฉากที่อาเจียงไม่สบาย บัวไม่ไปเรียนเพื่อจะอยู่ดูแลพ่อ อาเจียงจึง
สั่งสอนลูกสาว ดังนี้

เกิง “ป่า กินโจ๊กนะป่า นี่อาบัวทำกับมือเลย”

เจียง “อาบัว เสียเวลาทำทำไม ลือทำไมไม่แต่งตัว แล้วก็ไปมหาวิทยาลัยนะ”

บัว “ก็วันนี้อ้วมีเรียนตอนบ่ายป่า อ้วใส่โสมให้ป่าด้วยนะ ป่าจะได้หายไวไว”

เจียง “นี่ลือซื้อโสมมาใส่หรือมันเปลืองสตางค์นะ ลือไม่รู้หรือ เราต้องเก็บสตางค์
จ่ายค่าปรับ”

(เสน่หานางจิว : ตอนที่อาเจียงป่วยและสั่งสอนบัว)

จะเห็นว่า อาเจียงเป็นพ่อก็จะตักเตือนสั่งสอนให้ลูกประหยัด และยังห่วงใยลูก ต้องการให้
ลูกตั้งใจเรียน เพื่อให้ชีวิตเจริญก้าวหน้า แทนที่จะเป็นนางเอกจิวที่จะมีชีวิตที่ตกต่ำ

ในฉากที่อาจารย์หลอทะเลาะกับอาเจียง เพราะอาจารย์หลอแอบไปสอนบัวเล่นจิ้ง แต่อาเจียงห้ามบัวเล่นจิ้ง เพราะไม่ต้องการให้ได้รับความลำบากเหมือนตัวเอง ดังนี้

อาจารย์หลอ “ถ้าลื้อ โกรธ ก็โกรธอ๊ว ไม่ใช่ไปโกรธอาบัว เพราะอ๊วเองนี่แหละ
(ซินแส) ที่แอบสอนอาบัวเล่นจิ้งนะ แล้วอ๊วเองนี่เหมือนกันให้อาบัว
เล่นจิ้งขึ้นเนี่ย”

เจียง “ซินแส ลื้อทำอย่างนี้ทำไม ทำไม ลื้อรู้อ๊วไม่ชอบให้ลูกอ๊วนี่เล่นจิ้ง
ทำอย่างนี้ละ ก็ยูลูกอ๊วให้ขัดคำสั่งอ๊วนะ”

อาจารย์หลอ “ทำไม เล่นจิ้งมันไม่ดีตรงไหน จิ้งก็คือชีวิตของลื้อ ตอนนีเเท่ากับลื้อมี
คนสืบทอดมรดกจากบรรพบุรุษของลื้อแล้วนะ”

เจียง “แต่มรดกที่อ๊วจัดให้อาบัวคือปัญญาต่างหาก อาบัวเนี่ย มีหน้าที่
อย่างเดียวก็คือเรียนหนังสือให้สูงที่สุด”

บัว “ปากกับซินแสอย่าเถียงกันนะ อ๊วผิดเอง อ๊วไม่ผิดเอง ถ้าป้ายังไม่หาย
โกรธ ป้าตีอ๊วก็ได้”

เจียง “นี่ลื้อทำอ๊ว ไซ่ไหม ลื้อทำอ๊ว ไซ่ไหม นิ่งลง”

เกิง “ป้า ถ้าป้าอยากตี ก็ตีอ๊วด้วย เพราะอ๊วรู้เห็นอาบัวฝึกจิ้งตลอด แต่อ๊วก
ยังไม่เข้าใจทำไมที่อ๊วเล่นจิ้งได้ ที่บัวเล่นไม่ได้”

เจียง “ไม่ต้องพูดนะ มิฉะนั้นอ๊วจะตีให้หลังขาดทั้งพี่ทั้งน้องหรือก”

อาจารย์หลอ “อาเจียง”

เจียง “ซินแส ลื้อไม่ต้องยุ่ง เสีย นี่ถือว่าเป็นผิดครั้งแรก อ๊วกโทษให้แต่
อย่าให้ผิดครั้งที่สองอีกนะ ไป ไป ไปเรียนหนังสือ”

(เล่นหน้าจิ้ง : ตอนที่เจียงโกรธอาจารย์หลอที่หัดให้บัวเล่นจิ้ง)

จากฉากละครโทรทัศน์เรื่องนี้ จะเห็นว่า การเป็นพ่อแม่มีบทบาทหน้าที่เลี้ยงดู ให้ลูกได้เรียน
หนังสือสูง ๆ มีความรู้ที่จะไปทำงานดี ๆ เพื่อให้ลูกมีชีวิตที่ก้าวหน้า ไม่ต้องการให้ลูกเหมือนตัวเอง
ที่เล่นจิ้งมีฐานะตกต่ำไม่มีเงินใช้และยังเป็นหนี้สินอีกด้วย

สรุปว่า ในสถานภาพที่เป็นพ่อ มีบทบาทหน้าที่รักลูก ดูแลและสั่งสอนลูก ให้เป็นคนดีและ
ส่งเสริมลูกให้มีเรียนสูง ๆ สอนให้ลูกมีความซื่อสัตย์ ไม่จู้จิก ไม่บ่มบ่าม ไม่กดขี่ข่มเหงคนหาเข้า
กินค่า และมีนิสัยใจคอที่ดี เป็นที่นับถือของผู้อื่น

4.1.1.3 การเป็นลูก

ในสถานภาพการเป็นลูกควรจะต้องเชื่อฟังคำสั่งสอนที่ถูกต้องของพ่อแม่ และม
ีความกตัญญูต่อพ่อแม่ ในละครโทรทัศน์ เรื่องเล่นหน้าจิ้ง ตอนที่อาเจียงไม่มีเงิน บัวคุยกับเกิงว่า

ไม่อยากขอเงินจากพ่ออีก และอาเก็งคิดจะออกไปหางานทำ เพื่อจะได้ช่วยพ่อและครอบครัวให้อยู่สุขสบาย โดยปิดบังไม่ให้พ่อรู้ มีรายละเอียดดังนี้

บัว “โอ๊ะ อ้าวเองเก็ง เมื่อกี้ป่ากับชินแสถามอ้าว อ้าวไม่รู้จะช่วยเก็งปิดได้ถึงเมื่อไร”

เก็ง “เอาอย่างนี้ก็แล้วกันบัว ถ้าป่าถามอ้าวอีก บัวก็บอกว่า เก็งไปหางานทำที่ข้างนอกก็แล้วกัน”

บัว “นี่อะไรเนี่ย ตัวเองจะคิดออกไปทำงานอีกหรือ เป็นแบบนี้ ยังไม่เจ็ดอีกหรือ”

เก็ง “นี่เก็งไม่ได้ไปชกมวยสักหน่อย เก็งทำเพื่อหางานทำเพิ่ม มันไม่ดีตรงไหน หรือ อย่างน้อยก็จะได้เงิน ไม่รบกวนป่าไง”

(เส้นหน้าจั่ว : ตอนที่บัวพูดกับเก็งเรื่องที่ได้ไปชกมวยหาเงินจนเจ็บตัว)

จะเห็นว่า การเป็นลูกจะมีบทบาทหน้าที่ช่วยครอบครัวไม่ให้เป็นการละของพ่อแม่แล้ว ลูกควรช่วยเหลือพ่อแม่แก้ปัญหาของครอบครัวและช่วยทำงานหาเงินมาเลี้ยงครอบครัว

ในฉากที่แม่ธานีป่วยเข้าโรงพยาบาล เมื่อรู้ว่าแม่เป็นโรคมะเร็ง ธานีก็ดำเนินตัวเองที่ดูแลแม่ไม่ดี และมีความกตัญญู โดยยอมทำตามคำสั่งของแม่ เพื่อให้แม่สบายใจ ดังนี้

ธานี “แม่ ทำไมแม่ไม่บอกผม”

แม่ธานี “จะให้แม่บอกว่าแม่จะกำลังตายอย่างนั้นหรือลูก”

ธานี “ไม่แม่ โรคนี้อันตรายได้ ผม ไม่ยอมให้แม่ตายง่าย ๆ หรือ แม่สัญญากับผมสิครับ แม่จะสู้กับมัน”

แม่ธานี “ลูกสัญญากับแม่ดีกว่าว่าลูกจะมีชีวิตใหม่ สัมผัสผู้หญิงคนนั้นนะ คนที่ทำให้ลูกเสียใจ...”

ธานี “แม่”

แม่ธานี “สัญญาสิ จะว่ารีบแต่งงานมีครอบครัวก่อนแม่จะตาย”

ธานี “ครับ แล้วใครจะแต่งงานกับผมล่ะครับ”

แม่ธานี “ลูกแม่เป็นคนดี น่ารักถึงขนาดนี้ จะไม่มีใครรักได้อย่างไร”

(เส้นหน้าจั่ว : ตอนที่แม่ธานีป่วย ธานีพาแม่ไปโรงพยาบาล)

จะเห็นว่า นอกจากการเป็นลูกมีบทบาทหน้าที่ดูแลแม่แล้ว ยังต้องมีความกตัญญูต่อแม่โดยยอมทำตามในสิ่งที่แม่ต้องการคือ ยอมแต่งงานกับคนที่แม่เลือกให้โดยเร็ว ซึ่งจะทำให้แม่ไม่ต้องเดือดร้อนห่วงใยโดยเฉพาะในตอนแม่เจ็บป่วย

ในเรื่องมงกุฎดอกส้ม ฉากที่ก้องเกียรติมาพาแม่ไปเดินเล่นในตอนเช้า ดังนี้

เหม่งฮวย “อาตั่วตี้ ลือมาหาอาม่าแต่เช้า”

ก้องเกียรติ “สาวคมนตรีเสร็จแล้วหรือครับ”

เหม่งฮวย “เสร็จแล้ว”

ก้องเกียรติ “ไปข้างนอกดีกว่าครับ”

เหม่งฮวย “ไปไหนหรือ อาตัวดี”

ก้องเกียรติ “ไปข้างนอกครับ เป็นอะไรหรืออาม่า”

(มวงกุคอกส้ม : ตอนที่ก้องเกียรติพาแม่ไปเดินเล่น)

จะเห็นว่า ในสถานภาพการเป็นลูกมีบทบาทหน้าที่ปรนนิบัติแม่ให้มีความสุขสบาย มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง แสดงถึงความกตัญญูต่อแม่ ดังเช่นก้องเกียรติที่ในตอนเช้าจะพาแม่ไปเดิน เป็นการออกกำลังกายที่ช่วยรักษาสุขภาพของแม่

นอกจากการเป็นลูกที่ดีต้องมีกตัญญูต่อพ่อแม่ ต้องดูแลพ่อแม่และครอบครัว เชื่อฟังคำสอนของพ่อแม่ แต่ถ้าพ่อแม่สอนให้ทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ลูกควรช่วยพ่อแม่แก้ไขสิ่งที่ไม่ถูกและควรจะต้องปฏิเสธที่จะทำตามทีพ่อแม่สั่งมา การปฏิบัติเช่นนี้ก็ถือว่าเป็นความกตัญญูอีกอย่างหนึ่งที่มีต่อพ่อแม่

ตัวอย่างในเรื่องมวงกุคอกส้ม จากที่เหม่งฮวยห้ามไม่ให้ลูกก้องเกียรติพูดคุยกับคำแก้ว เพราะเกลียดคำแก้ว แต่คำแก้วเป็นแม่เลี้ยงของก้องเกียรติ และอยู่ในบ้านเดียวกัน ก้องเกียรติจึงปฏิเสธที่จะทำตามคำสั่งของแม่ เพราะจะทำให้ครอบครัวแตกแยก ดังนี้

เหม่งฮวย “ทำไมลื้อชอบคุยกับมัน ต่อไปนี้อาม่าสั่งเด็ดขาดว่าห้ามคุยกับมัน มันไม่ดี ใคร ๆ เห็นก็เอาไปนินทา”

ก้องเกียรติ “ผมคุยกับเขา ก็เหมือนคุยกับคุณนายที่สอง คุณนายที่สาม ทำไมที่อย่างนี้ อาม่าไม่ห้ามล่ะ”

เหม่งฮวย “ห้าม ต่อไปนี้ห้ามคุยกับใครทั้งนั้น”

ก้องเกียรติ “ไม่ได้หรืออาม่า เราอยู่บ้านเดียวกัน จะไม่ให้ผมพูดคุยกับพวกเธอยังไง”

เหม่งฮวย “ทำไม ทำไมไม่ได้ ก็อาม่าสั่งลื้ออยู่นี่ไง”

ก้องเกียรติ “แต่ผมทำตามอาม่าสั่งไม่ได้”

เหม่งฮวย “ต้องได้ อาม่าห้าม ลื้อจะทำตามที่อาม่าสั่งไม่ได้ยังไง”

ก้องเกียรติ “ครับ ผมจะไม่ทำตามสิ่งที่ไม่ถูกต้องอาม่า คุณนายทั้งสามคนเป็นเมียของอาเตี้ย (พ่อ) เหมือนกัน พวกเธอเป็นแม่เลี้ยงผม”

เหม่งฮวย “เฮ้ย ๆ อย่าพูด ไม่ต้องพูด อ้าวไม่ยากฟัง ไม่อยากฟังอีกแล้ว”

ก้องเกียรติ “โธ่ อาม่า”

เหม่งฮวย “ไปให้พ้น ลื้อไปให้พ้น ลื้อไม่รักอ้าว ลื้อไม่ฟังคำสั่งอ้าว อ้าวขอแค่นี้ลื้อก็ไม่ให้ ต่อไปนี้ลื้อจะทำให้เกิดเรื่องใหญ่ อ้าวไม่ช่วยลื้อ”

(มวงกุคอกส้ม : ตอนที่ก้องเกียรติเชิญเพื่อนมาสอนคำแก้วเป่าขลุ่ยและถูกแม่ว่า)

จะเห็นว่า การเป็นลูก บางทีก็ต้องปฏิเสธคำสั่งที่ไม่ถูกต้องของพ่อแม่ เพราะแม่อาจจะอารมณ์ไม่ดีซึ่งอาจจะทำผิดพลาดได้ ลูกจึงต้องใช้ปัญญาความรู้ที่ได้ศึกษามาและทำอย่างมีเหตุผล ดังนั้นเมื่อแม่ไม่สั่งห้ามให้ก้องเกียรติพูดคุยกับแม่เลี้ยง ทั้งที่อยู่ในบ้านเดียวกัน เป็นครอบครัวเดียวกัน ถ้าก้องเกียรติทำตามคำสั่งที่ผิดอยู่แล้ว จะทำให้ครอบครัววุ่นวาย ก้องเกียรติจึงไม่ฟังคำสั่งแม่ของเขาและทำสิ่งที่ถูกต้อง

สรุปว่า ในสถานภาพที่เป็นลูก มีบทบาทหน้าที่ที่ต้องดูแลพ่อแม่และมีความกตัญญูต่อพ่อแม่ มีความประพฤติที่ทำให้พ่อแม่สบายใจไม่ต้องห่วงใยตัวเอง อีกประการหนึ่งการเป็นลูกมีบทบาทหน้าที่ที่จะปฏิเสธคำสั่งสอนที่ไม่ถูกต้องของพ่อแม่และช่วยให้พ่อแม่แก้ไขคำสั่งสอนที่ไม่ถูกต้อง เพราะบางทีพ่อแม่อาจจะมึนหรือมีความเข้าใจผิดบางอย่าง จึงสั่งให้ลูกทำผิดพลาดด้วย ดังนั้นในสถานภาพของการเป็นลูก จึงมีสิทธิ์ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งจากพ่อแม่ก็ได้

4.1.1.4 การเป็นหลาน

ในสถานภาพที่เป็นหลานชาย มีบทบาทหน้าที่ดูแลพ่อแม่ปู่ย่าตายายและทำให้ครอบครัวมีความสุขเช่นกัน ดังที่ ในละคร โทรทัศน์เรื่องเสน่ห์นางจิว ในฉากที่ชยติพายายมาลัยไปดูจิวโดยไม่ได้บอกใคร แม่จะทำให้ครอบครัวเดือดร้อนจนต้องไปแจ้งตำรวจเพื่อตามหายายมาลัย ชยติจึงถูกต่อว่าจากแม่ ดังนี้

วลี “ติอย ติ ม้าเนี่ยให้เรียนเมืองนอกเพื่อให้แกทำเรื่องที่สำคัญ สำคัญนะ”

ชยติ “นี่จะมีอะไรที่สำคัญที่ทำให้อาม่า(ยาย)มีความสุขนะครับ”

วลี “แต่ก็ไม่ใช่ว่าให้ลื้อเที่ยวแบบอย่างนี้ ม้าต้องการให้แกดูแลบริษัทแทนม้า แล้วจะให้แต่งงาน”

(เสน่ห์นางจิว : ตอนที่ชยติพายายมาลัยไปดูจิว แล้วกลับบ้านถูกแม่ต่อว่า)

จะเห็นว่า ชยติเป็นหลานที่มีความกตัญญูต่อยาย เขาคิดว่าเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องทำให้ยายมาลัยมีความสุข ไม่ใช่ทำงานหาเงินเพียงอย่างเดียว เมื่อเป็นหลานก็ต้องมีบทบาทหน้าที่ดูแลปู่ย่าตายายให้มีความสุขเท่าที่จะทำได้ ดังเช่นในฉากต่อมา ชยติได้พายายมาลัยไปดูจิวอีกครั้ง

ชยติ “อาม่า (ยายมาลัย) ครับ ทำไมยังไม่เปลี่ยนชุดอีกล่ะครับ จิวจะเล่นแล้วนะครับ”

ยายมาลัย “เฮอ ๆ อาม่าไม่ไปแล้ว”

ชยติ “ทำไมหรือครับ อาม่าไม่สบายหรือครับ”

ยายมาลัย “อ้าวไม่ยากทำให้ลูกหลานทะเลาะกัน”

ชยติ “แต่ผมอยากให้อาม่าสนุกนะครับ”

ยายมาลัย “ก่อนอ้าวจะซี (ตาย) ไซ่ใหม่”

ชยุดิ “อาม่าอย่าพูดอย่างนั้น อาม่ายังสาวอยู่นะครับ”

ยายมาลัย “อาม่ามีความสุขที่เห็นทุกคนในครอบครัวรักซึ่งกันและกันมากกว่าความสุข ไม่เอาไม่เอา จำไว้ว่าตั้นะ ต่อไปวันข้างหน้าลื้อต้องเป็นผู้นำของตระกูลเรา เพื่อส่วนรวมแล้ว บางทีลื้อต้องรู้จักเสียสละความต้องการส่วนตัว”

(เส้นหนังงิ้ว : ตอนที่ชยุดิต้องการพยายมาลัยไปดูงิ้วครั้งที่สอง)

จะเห็นว่า ตามสถานภาพและบทบาทของการเป็นหลานจะทำหน้าที่ให้ความสุขแก่ปู่ย่าตา ยาย และทำให้รู้สึกที่ชีวิตเบิกบาน มีความสดชื่นแจ่มใส ดังเช่นชยุดิที่พยายมาลัยไปดูงิ้ว เพื่อให้ ยายมาลัยรู้สึกมีความสุขที่ได้ดูการแสดงงิ้วที่ยายมาลัยชื่นชอบ

ในอีกฉากหนึ่ง ตอนที่ยายมาลัยชวนคนกวีกาไปกินข้าวเข้าด้วยกัน แต่คนกวีกาไม่ชอบกิน ข้าวกับคนแก่ จึงหลบเลี่ยง ชยุดิจึงพูดให้ยายมาลัยสบายใจว่าตัวเองก็อยากกินข้าวกับยาย ไม่ได้ รู้สึกรำคาญคนแก่เลย ดังนี้

ยายมาลัย “เฮ้ เด็กสมัยนี้ เห็นคนแก่ก็เหมือนเห็นผี”

ชยุดิ “โหวงว่าอย่างนั้นล่ะครับ อาม่า ผมเห็นอาม่าเนี่ย ก็เหมือนเห็นนางฟ้า งั้น เดี่ยว ผมทานอาหารเป็นเพื่อนนะครับ”

ยายมาลัย “โอ๊ย อาม่าพูดเล่น อิมึงงานทำกรีบไปทำเถอะ เดี่ยว อี (วิลัย) มาเจียะกับ อาม่าด้วย”

ชยุดิ “แล้วอ้ออยู่ไหนครับ”

(เส้นหนังงิ้ว : ตอนที่ชยุดิจะมากินอาหารเข้ากับยายมาลัย)

จะเห็นว่า การเป็นหลานควรจะเคารพผู้อาวุโสและมีความกตัญญูต่อผู้ใหญ่ เช่นเดียวกับ ชยุดิที่มีความกตัญญูต่อยายมาลัย และใช้ศิลปะการพูดที่ทำให้ยายมาลัยสบายใจและมีความสุข ไม่ทำให้ยายน้อยใจว่าลูกหลานรังเกียจคนแก่เหมือนเห็นผี ซึ่งในความคิดของชยุดิจะเห็นว่ายายเป็น นางฟ้าที่เขาเคารพรักยกยออยู่เสมอ

สรุปว่า ในสถานภาพการเป็นหลาน มีบทบาทหน้าที่เคารพผู้อาวุโสที่เป็นญาติผู้ใหญ่ มีความกตัญญูและดูแลผู้อาวุโส ทำให้ผู้อาวุโสรู้สึกอบอุ่นใจและมีความสุข ไม่ใช่ห้ามปรามหรือ กักตัวผู้อาวุโสให้อยู่แต่ในบ้าน หรือบังคับผู้อาวุโสให้ทำในสิ่งที่พวกเขาไม่ชอบ หรือทำให้ญาติ ผู้ใหญ่ต้องอยู่ตามลำพังคนเดียว

4.1.1.5 การเป็นญาติพี่น้อง

ในสถานภาพการเป็นพี่น้องกันในละครโทรทัศน์ได้สะท้อนถึงบทบาทหน้าที่ของการเป็น ญาติพี่น้องที่มีต่อกัน ดังเช่นในเรื่องเส้นหนังงิ้ว ฉากที่เจียงรู้ว่าบัวแอบเล่นงิ้ว จึงโกรธและจะ

ลงโทษ เกิงซึ่งเป็นเสมือนกับญาติผู้พี่ของบัว ก็ออกมาขอรับโทษแทนน้อง และเกิดการโต้เถียงกัน ดังนี้

บัว “ปากกับจีนแสบอย่าเถียงกันนะ อ้วผิดเอง อ้วไม่ดีเอง ถ้าปายังไม่หาย โกรธ ป่าดี อ้วก็ได้”

เจียง “นี่ลื้อทำอ้ว ไซ'ไหม ลื้อทำอ้ว ไซ'ไหม นั่งลง”

เกิง “ป่า ถ้าป่าอยากตีก็ตีอ้วด้วย เพราะอ้วรู้เห็นอาบัวฝึกจิวตลอด แต่อ้วก็ยัง ไม่เข้าใจ ทำไมที่อ้วเล่นจิวได้ ที่บัวเล่น ไม่ได้”

(เสนอหน้าจิว : ตอนที่เจียงรู้บัวเล่นจิว โกรธเถียงกับจีนแสบ)

จะเห็นว่า ในสถานภาพของการเป็นพี่น้องกัน ก็จะมีบทบาทหน้าที่ดูแลซึ่งกันและกัน และเมื่อพี่ ๆ น้อง ๆ ทำผิด ก็จะออกมาปรับผิดแทน ดังเช่นอาเกิงที่ปกป้องบัวและปรับผิดแทนบัว ขอมให้พ่อเจียงลงโทษเขาด้วย

ในเรื่องมังกูคอกส้ม จากที่ก้องเกียรติพูดสอนน้อง ๆ ในขณะที่รับประทานอาหาร ดังนี้ ก้องเกียรติ “ตีเล็ก ถ้าใช้ตะเกียบตีเหมือนตีเล็ก พี่ชายจะ โกรธมาก เพราะอะไร รู้ไหม”

เกียรติกร “เพราะว่าพี่ชายใหญ่เป็นพี่ ผมเป็นน้อง”

ก้องเกียรติ “ไม่ใช่”

เกียรติกรกับพวกน้อง ๆ “ไอ้”

ก้องเกียรติ “พี่จะ โกรธ เพราะคนที่ตีเนี่ย เป็นคนรังแกและนิสัยไม่ดี อยู่ดี ๆ ก็ทำให้คนอื่นเจ็บใจ ไม่มีเมตตา ใจร้าย แต่พี่จะไม่ทำอะไรกับเขา ที่พี่จะทำ คือจะบอกตีเล็กว่า อย่าไปคบกับคนนั้น เพราะเขาเป็นคนไม่ดี และ วันหนึ่งพอเขารู้ตัว เขาจะรู้ว่าเขาไม่มีเพื่อนแม้แต่คนเดียว”

(มังกูคอกส้ม : ตอนที่ก้องเกียรติรับประทานอาหารกับน้อง ๆ)

จะเห็นว่า การมีสถานภาพเป็นพี่ชาย ก้องเกียรติมีบทบาทสั่งสอนน้องชายเกียรติกรหรือตีเล็กให้น้องชายเป็นคนดี มีความเมตตาไม่คบคนไม่ดี ถ้ามีนิสัยดี มีเมตตา ก็จะมีเพื่อนมากมาย แต่ถ้าเป็นคนไม่ดี เพื่อน ๆ ก็จะรังเกียจไม่มีใครคบหาสมาคม

จากที่ก้องเกียรติปรึกษากับเจ้าสัวเซงสื่อเกียง เพื่อนำสิ่งของจากประเทศจีน ไปขายที่อเมริกา เวลานั้นเกียรติกรเดินเข้ามาขัดจังหวะพอดี ดังนี้

เซงสื่อเกียง “ว่าไงอาไช้ตี มา มา มา มาหาเอาเตี้ยหน่อย มาใกล้ ๆ สิ นี่ลื้อต้องขยัน เรียนหนังสือหน่อยนะ ลื้อเป็นถึงคุณชายหล่อของตระกูลเซง รู้ไหม เออ ฟังอ้วรู้เรื่องหรือเปล่าล่ะ เป็นอะไรอาไช้ตี อาเตี้ยคุยกับลื้อเนี่ย ลื้อได้ยินหรือเปล่า”

เกียรติกกร “ไฉน พี่ชายใหญ่”

ก้องเกียรติ “ดีเล็กครับ ที่ดีเล็กทำเมื่อตะกี้เนี่ย มันเป็นกิริยาที่ไม่ดี ดีเล็กต้องพูดกับ
อาเตี้ยดี ๆ เพราะ ๆ นะครับ”

เกียรติกกร “ไฉนครับ ไฉนครับ อาเตี้ย”

(มังกูคอกส้ม : ตอนที่เกียรติกกรเข้ามาหาพี่ ในขณะที่ก้องเกียรติกำลังปรึกษากับ
เจ้าสัวเซงสี่เอียงเกี่ยวกับการนำสิ่งของของประเทศจีนไปขายที่อเมริกา)

จะเห็นว่า การมีสถานภาพเป็นพี่ชายใหญ่ ก้องเกียรติจะมีบทบาทหน้าที่สั่งสอนน้องชาย
เกียรติกกร ให้เชื่อฟังพ่อและเป็นคนที่มิมรรยาท

ฉากที่ดีเล็กแสวงหาเรื่องน้องสาวสองคน พ่อดีเล็กมาพบเห็น จึงสั่งสอนเกียรติกกรให้
เป็นสุภาพบุรุษและมีมรรยาท ดังนี้

ก้องเกียรติ “ไม่เอา นะครับ ดีเล็ก อีฮัวกับอีรุ่งเป็นน้อง แถมเป็นผู้หญิงอีก ดีเล็กก็
เป็นผู้ชาย ผู้ชายเขาไม่รังแกผู้หญิงอ่อนแอกว่า รู้ไหมครับ”

เกียรติกกร “รู้ครับ”

ก้องเกียรติ “ดีเล็กครับ ดีเล็กรู้จักสุภาพบุรุษไหมครับ”

เกียรติกกร “รู้จักครับ”

ก้องเกียรติ “แปลว่าอะไรครับ”

เกียรติกกร “ไม่รู้”

ก้องเกียรติ “งั้น ดีเล็กไปหาความหมายคำของคำนี้มา แล้วก็มาบอกพี่”

เกียรติกกร “โอ้แล้วไปหาที่ไหนครับ พี่ชายใหญ่”

ก้องเกียรติ “ดีเล็ก พี่บอกได้อย่างเดียวนะว่า คุณชายของตระกูลเซงต้องเป็น
สุภาพบุรุษ”

ม่งฮวย “อาตั่วดี”

เกียรติกกร “พี่ชายใหญ่ครับ อาม้าใหญ่มา ผมไปก่อนนะครับ”

ก้องเกียรติ “เดี๋ยวดีเล็ก เวลาที่ดีเล็กผ่านอาม้าใหญ่ให้ยกมือไหว้ แล้วดีเล็กก็เดิน
ออกไปเรียบร้อย เชื้อพี่ ห้ามวัง เข้าใจไหม”

(มังกูคอกส้ม : ตอนที่ดีเล็กแสวงหาเรื่องกับน้องสาวสองคน)

จะเห็นว่า การเป็นพี่ชายใหญ่ ก้องเกียรติได้สั่งสอนน้องชายเกียรติกกรให้เป็นผู้ชายที่ไม่รังแก
ผู้หญิงที่อ่อนแอ และเป็นสุภาพบุรุษที่มีมรรยาท มีความอ่อนน้อมกับผู้ใหญ่ด้วย

อีกฉากหนึ่งในเรื่องหงส์เหนือมังกร เป็นฉากที่ดีซาอ้างคำสั่งของดีซ่งให้ลูกน้องไปฆ่าคน
ของป่าเสริฐ ดีซ่งซึ่งไม่พอใจจึงไปสั่งสอนตักเตือนดีซาที่บ้านดีซา ดังนี้

ตีชา “คงไม่มีใครขึ้นมาแล้วละ ลี้อมีอะไรก็ว่ามาเถอะ”

ตีซุง “อ้าวตั้งใจมาเตือนลีโอว่า ลีโอกำลังทำสิ่งที่ไม่ถูก แล้วก็ผิดพลาดอย่างมหันต์
ทีเดียว”

ตีชา “ตรงไหน ตรงที่อ้าวไม่ชอบวิธีที่ลีโอปกครองของลีโอนั่นหรือ ที่ลีโอสรุปอ้าวผิด”

ตีซุง “วันนี้ลีโออ้างคำสั่งอ้าวให้เด็กไปยิงคนของป่าเสริฐ”

ตีชา “เออ ลี้อกลัวเรื่องอะไร แค่งิงหมาตายสองตัว ลีโอต้องมาถึงที่นี่หรือ”

ตีซุง “คำสั่งอ้าวไม่มีความหมายแล้วใช่ไหม อชชา แปลว่าต่อไปนี่ลีโอไม่อยากจะ
ฟังอ้าวอีกแล้วใช่ไหม ถ้าลีโอแตกออกไป ลีโอเคยคิดไหมพี่น้องเป็นอย่างไร
บ้าง”

ตีชา “พี่น้อง จนบัดนี้ลีโอยังกล้าพูดคำนี้อีกหรือ ถ้าลีโอคิดถึงพี่น้องตั้งแต่แรก มันก็
ไม่ต้องมีวันนี้หรอก อ้าวว่าลีโอคิดถึงแก้อี้อลีโอมากกว่ามัง”

(หงส์เหนือมังกร : ตอนที่ตีชาอ้างคำสั่งให้ลูกน้องไปฆ่าคนของป่าเสริฐ)

จะเห็นได้ว่า การเป็นพี่มีบทบาทหน้าที่ดูแลน้องและให้น้องเป็นคนดี ไม่ใช่เป็นคนเห็น
แก่ตัวและทำร้ายให้น้องเสียใจ และยังเรียกร้องให้น้องเชื่อฟังและนับถือตัวเอง เพื่อไม่ทำให้
ครอบครัวแตกแยกกัน

สรุปว่า ในสถานภาพการเป็นพี่น้อง พี่ชายมีบทบาทหน้าที่ดูแลน้อง ๆ สั่งสอนให้น้องเป็น
คนที่มีนิสัยใจคอดี รู้มารยาท ไม่กดขี่ข่มเหงคนอ่อนแอ และต้องเป็นสุภาพบุรุษ แต่ถ้าดูแลน้อง ๆ
ไม่ดี เช่น บังคับให้น้องทำทุกสิ่งตามใจพี่ ก็อาจจะทำให้พี่น้องแตกแยกกัน เกิดปัญหาในหมู่ญาติ
พี่น้องได้

สรุปได้ว่า ละครโทรทัศน์ได้สะท้อนสถานภาพและบทบาทของตัวละครผู้ชายคนไทย
เชื้อสายจีนในครอบครัว คือการเป็นหัวหน้าครอบครัว เป็นพ่อ เป็นลูก เป็นหลาน และเป็นญาติ
พี่น้อง ซึ่งแต่ละสถานภาพก็จะมีบทบาทหน้าที่ดูแลครอบครัวและคนในครอบครัวให้เป็นคนดี
มีความสุขสบาย ครอบครัวอบอุ่น มีความรักใคร่กัน

4.1.2 สถานภาพและบทบาทของตัวละครหญิงในครอบครัว

สถานภาพและบทบาทของตัวละครหญิงในครอบครัวที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ คือ เป็น
ภรรยา เป็นแม่ เป็นยาย เป็นลูก และญาติพี่น้อง รายละเอียดมีดังนี้

4.1.2.1 การเป็นภรรยา

การเป็นภรรยาในครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีนมีสองแบบก็คือ เป็นภรรยาคนเดียวใน
ครอบครัวแบบเดี่ยว กับการเป็นภรรยาหลวงหรือภรรยาน้อยในครอบครัวใหญ่แบบขยาย ดังนี้

4.1.2.1.1 การเป็นภรรยาคนเดียวในครอบครัวแบบเดี่ยว

การเป็นภรรยาคนเดียวในครอบครัวแบบเดี่ยว ก็คือสามีมีภรรยาคนเดียว ในสถานการณ์นี้ ภรรยา มีบทบาทหน้าที่ดูแลครอบครัวและมีความเข้าใจให้เกียรติสามี เป็นบทบาทของผู้หญิงคนไทย เชื่อสายจีนอย่างหนึ่งซึ่งมีความสำคัญต่อครอบครัว ทำให้ครอบครัวมั่นคงยั่งยืนมีความสุข มีละครโทรทัศน์ที่สะท้อนบทบาทการเป็นภรรยาดังกล่าว ดังนี้

ในเรื่องหงส์เหนือมังกร ฉากที่ตีชากลับจากประชุมกลุ่มนักแสดงและนั่งกินข้าวกับภรรยา ตีชาได้นึกถึงเรื่องที่เขาเคยทะเลาะกับตีซุง เขาไม่ไว้วางใจตีซุงว่าจะมาทำร้ายเขา ภรรยาจึงถามด้วยความห่วงใย ว่า

ภรรยาตีชา “อาเฮีย... อาชา”

ตีชา “อะไร อะไรหรือ”

ภรรยาตีชา “วันนี้ที่ประชุมมีอะไรหรือเปล่า”

ตีชา “โอ๊ะ... ไม่มีอะไร”

(ภรรยาตีชาไม่เชื่อจึงถามอีก ตีชาตอบว่า)

ตีชา “โอ๊ะ! (บอกเสียงดังขึ้น) อ้าวบอกว่าไม่มีอะไรก็ไม่มีอะไร ลือเป็นอะไร

อาซ้อ ทำเป็นยายแก่ได้นะ เลียะนะ ไม่มีอะไรนะ”

ภรรยาตีชา “ไม่มีอะไรนะ กินเยอะ ๆ รู้ไหม อ้าวเป็นห่วง”

(หงส์เหนือมังกร : ตอนที่ตีชากลับจากประชุมกลุ่มนักแสดงกินข้าวกับภรรยา)

จะเห็นว่า ภรรยาตีชาห่วงใยตีชา จึงสังเกตกิริยาท่าทางตีชาและเข้าใจว่าเขากำลังวิตกกังวล จึงสอบถามด้วยความเป็นห่วงใยตีชา กลัวว่าจะมีอะไรที่เกิดขึ้นในประชุม อีกประการหนึ่งภรรยา ค่ะยื่นคะยอให้ตีชากินอาหารมาก ๆ แสดงให้เห็นว่าภรรยาของตีชารักสามีและอยากให้สามี มีความสุข บทบาทการเป็นภรรยาที่ดีจึงควรมีลักษณะที่เข้าใจซึ่งกันและกันกับสามี และคอยที่จะ ดูแลเอาใจใส่ และให้เกียรติสามี ซึ่งจะช่วยให้ครอบครัวมั่นคง ดังนั้นการมีบทบาทเป็นภรรยาที่ดีจึงมีความสำคัญต่อครอบครัวมาก ดังในฉากที่อาหลิว โกรธตีซุงที่ถูกหลอกให้ไปฆ่าตีชา จึงหนีไปหาแม่ และแม่ได้พูดอธิบายให้ฟังดังนี้

เหมย “ล้อมองอาป่าสูงเกินไป อาม่าเคยรักอาป่าของลือมากนะ ทั้งรักทั้งเกรงใจ
แม้วันนี้ไม่ได้อยู่ด้วยกันแล้ว ความประทับใจที่อาม่าเคยมีก็ไม่เคยเสื่อมลง
อาป่าของลือเป็นคนที่ดีลูกรักเมีย และรักพี่น้อง แล้วพ่อที่รักมากเกินไป
มันมีเหตุที่ผิดหวัง อาป่าของลือก็ยอมรับไม่ได้ อาหลิวลือลองทบทวน
อาป่าลือสิ อาป่าของลือเป็นแบบไหน อีเป็นคนชั่วช้าในสายตาลือหรือ
เปล่า ถ้าใช่ อ้าวขอถามลือหน่อยนะคืนหนึ่งวันที่ฐานะของเรายังไม่ร่ำรวย

แล้วลื้ออุ๊งกูด อาป้าไซ่ใหม่ที่เป็นคนดูคพิงงออกจากท่าลื้อ แล้วไซ่อาป้าใหม่ทีวี่งรอกเป็นกิโล ๆ เพื่อหาหมอก่ง ๆ มารักษาลื้อแล้ว อาป้าเนียเป็นคนแบบไหนในสายตาลื้อ อีเป็นคนทีชั่วช้าในสายตาลื้อไซ่ใหม่ เป็นพ่อทีชั่วช้าในสายตาลื้อไซ่ใหม่”

อาหลิว “อาม้า”

เหมย “อาป้าของลื้อก็เป็นคนแบบนี้แหละ อาหลิว อีมีหัวใจเหมือนกับลื้อทุกอย่าง ถึงแม้ว่าจะมองอีสูง ๆ แค่ไหน แต่จริง ๆ แล้ว หัวใจของอีก็คือผู้ชายธรรมดาคนหนึ่งทีรู้สึกร้อนรู้สึกหนาว มีผิมีพลาดได้เหมือนมนุษย์ทั่วไป เข้าใจนะ”

(หงส์เหนื่อมังกร : ตอนที่อาหลิวโกรธตีชู้ทีหลอกไซ่ไปมาตีซาจิงหนีไปหาแม่)

จะเห็นว่า การเป็นภรรยาในครอบครัวแบบเดี่ยว มีบทบาทหน้าที่ทีจะต้องเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของสามี และสอนลูกให้เข้าใจซึ่งกันและกัน ดังทีแม่เหมยพูดให้อาหลิวเข้าใจว่าพ่อตีชู้รักลูก แม้ว่าจะเกิดการอันตรายจากการดูคพิงงทีทำของลูกและอดทนต่อความยากลำบากทีเดินทางไกล ๆ เพื่อหาหมอมารักษาลูก

สรุปว่า การเป็นภรรยาคนเดียวในครอบครัวแบบเดี่ยวมีบทบาทหน้าที่เข้าใจและดูแลห่วงใยสามี และมีบทบาทหน้าที่เป็นแม่ทีต้องสั่งสอนลูกให้ลูกเข้าใจพ่อและรู้ว่าพ่อรักลูกมากมาย

4.1.2.1.2 การเป็นภรรยาในครอบครัวใหญ่

ในสถานภาพการเป็นภรรยาในครอบครัวใหญ่ คือสามีมีภรรยาหลายคน ภรรยาแต่ละคนก็มีบทบาทหน้าที่เช่นเดียวกับภรรยาในครอบครัวเดี่ยวคือช่วยกันดูแลสามี แต่จะในละครโทรทัศน์นำเสนอภาพทีตรงกันข้าม มีการกระทำทีแย่งชิงความรักจากสามี อัจฉาวิชยาขันจนอาจจะสร้างเรื่องเท็จขึ้นมา ดังเช่นในเรื่องมังกูคอกส้ม ฉากทีเซงสื่อเกียงจัดงานเลี้ยงเมื่อรู้ว่าคำแก้วตั้งท้อง

เหม่แก้ว “ลื้อพูดอะไรวะ ฟังไม่รู้เรื่อง คำแก้ว ...”

เยนหลิง “เดี๋ยวลันยังพูดไม่จบ”

เหม่แก้ว “ก็อ้วไม่อยากจะฟังนะ ถ้าลื้ออยากจะพูดนะ ลื้อไปพูดที่อื่นสิ”

เยนหลิง “แต่เรื่องนี้มันเกี่ยวกับเธอ เพราะฉะนั้นเธอต้องฟัง”

เหม่แก้ว “มันเกี่ยวกับอ้วตรงไหน”

เยนหลิง “ฟังดี ๆ สิ ตั้งใจฟังให้ดี ๆ แล้วก็จะรู้ว่าทีทั้งหมดฉันทันพูด เกี่ยวกับเธอทั้งนั้น เพราะฉะนั้นอย่าร้อนตัว”

เหม่แก้ว “ร้อนตัว อ้วไม่ได้ร้อนตัวนะ ถ้ากรงยังเปิดอยู่ อ้วไม่ร้อนตัวหรอกค่ะ”

เม่งฮวย “รำคาญ เกียงเกียงกันเหมือนกับตลาด หนวกหูจริง ๆ”

เอนหลิง “คุณนายใหญ่คะ คำว่าตลาด ฉันขออย่าใช้กับฉัน เพราะฉันไม่คุ้นเคย มันห่างกันมาก”

เม่งฮวย “อาเอนหลิง ถ้าลื้อจะไม่รู้จักตลาด ลื้อรู้ว่าได้อย่างไร ว่ามันใช้ไม่ได้กับ ลื้อตอบมาสิ”

เซงลือเกียง “โอ้ โอ้ เจี้ยะ เจี้ยะ เจี้ยะ...”

(มวงกุคดอกส้ม : ตอนที่เซงลือเกียงจัดงานเลี้ยงเมื่อรู้ว่าคำแก้วตั้งท้อง)

จะเห็นว่า การเป็นภรรยาที่มีฐานะเป็นภรรยาหลวง (เม่งฮวย) และภรณาน้อย (เหม่เกว่และ เอนหลิง) มักจะทะเลาะ และพูดเสียดสีประชดประชันกัน ใช้คำพูดทำร้ายจิตใจอีกฝ่าย เพื่อแย่งความรักจากสามีเซงลือเกียง

ในฉากที่คำแก้วอยากแลกเปลี่ยนคนใช้กันกับเหม่เกว่ แต่เม่งฮวยภรรยาหลวงซึ่งถือว่าต้อง เป็นใหญ่กว่าภรรยาอื่นและออกคำสั่งไม่ให้เปลี่ยน จึงเกิดความขัดแย้งในครอบครัว ดังนี้

เม่งฮวย “อาโรส เมื่อกี้ลื้อบอกว่าเรื่องเล็ก ๆ ไซ้ไหม”

เหม่เกว่ “ไซ้”

เม่งฮวย “ถ้าอย่างนั้น อ้าวไม่ให้เปลี่ยน”

คำแก้ว “คุณนายใหญ่”

เหม่เกว่ “อะไรกัน ไม่ให้เปลี่ยน”

คำแก้ว “นั่นสิทำไม”

เม่งฮวย “อ้าวไม่ให้เปลี่ยน อยู่ไปตามเดิม”

เหม่เกว่ “ไม่เอา ไม่เอา อ้าวจะเปลี่ยน นาย”

เพื่อนท้อเกียรติ “นี่เสียงของคุณนายที่สามตะโกน อาเดี่ยจะทนได้ยังไง”

เรียงยศ “ผู้ชายที่มีเมียถึงสี่คนนะ ก็คงต้องเจอเข้ายังไง คนใดคนหนึ่งไง”

(มวงกุคดอกส้ม : ตอนที่คำแก้วกับเหม่เกว่อยากแลกเปลี่ยนคนใช้กัน แต่ถูกห้ามจาก

เม่งฮวย)

จะเห็นว่า ภรรยาทั้งสี่คนของเซงลือเกียงแย่งความรักจากสามี จึงเกิดความอิจฉาริษยากัน หาโอกาสทำร้ายซึ่งกันและกันด้วยคำพูดและการกระทำ ทำให้ครอบครัววุ่นวายไร้ความสุข ดังเช่น การพูดทะเลาะกันของภรรยาหลวงเม่งฮวยที่ห้ามภรรยาที่สามกับภรรยาที่สี่เรื่องแลกเปลี่ยนคนใช้ ทั้งที่เรื่องนี้ภรรยาที่สามกับภรรยาที่สี่ตกลงแลกเปลี่ยนกันแล้ว แต่เม่งฮวยก็สั่งไม่ให้เปลี่ยนทำให้ ทั้งสามคนเกิดขัดใจกันและทำให้ทั้งบ้านวุ่นวายจากการทะเลาะกัน

สรุปว่า ในครอบครัวที่มีภรรยาหลายคนที่จะมีสถานภาพแม้จะเป็นภรรยา แต่ก็แบ่งฐานะ เป็นภรรยาหลวงและภรณาน้อยที่มาก่อนหลังกัน แต่ทุกคนในระดับเดียวกัน นอกจะดูแลสามีและ

ครอบครัวเช่นเดียวกัน แต่ในครอบครัวใหญ่มักจะเกิดเหตุการณ์แย่งความรักจากสามี จึงเกิดความโกรธแค้น ทะเลาะกัน จนถึงตบตีกันและสร้างเรื่องเท็จ ดังเช่นคำแก้วโกหกว่าตั้งครรภ์

4.1.2.2 การเป็นแม่

ในสถานภาพการเป็นแม่ผู้หญิงคนไทยเชื้อสายจีน มีบทบาทหน้าที่สั่งสอนและดูแลลูกให้ลูกเป็นคนดี ในละครโทรทัศน์ได้สะท้อนสถานภาพการเป็นแม่ดังนี้

ในเรื่องหงส์เหนือมังกร ตอนที่ตี้ซู่ซ่งพาอาหลิวไปบ้านตี้ซาเพื่อเตือนตี้ซาให้เชื่อฟังคำสั่งของตี้ซู่ซ่งไม่ให้ไปหาเรื่องกับป้าเสริฐ แต่ตี้ซาไม่ยอมเชื่อฟัง สองคนจึงทะเลาะกัน ตี้ซู่ซ่งจะยิงตี้ซา ตี้ซาแย่งปืน ปืนร่วงลงพื้น พอตีอาหลิวเข้ามาในห้อง เห็นสองคนแย่งปืน อาหลิวจึงเก็บปืน ตี้ซาเข้าไปแย่งปืนจากอาหลิว อาหลิวยิงตี้ซาตายโดยไม่ได้ตั้งใจ เมื่ออาหลิวกลับบ้านและล้มป่วยเพราะเสียใจและรู้สึกผิดที่ฆ่าตี้ซา ตี้ซู่ซ่งเห็นลูกป่วยจึงขอให้แม่เหมยกลับมาดูแลลูกอาหลิว อาเหมยเห็นอาหลิวป่วยหนักมากจึงทะเลาะกับตี้ซู่ซ่ง ตี้ซู่ซ่งโกรธจึงไล่อาเหมยกลับไป ดังนี้

ตี้ซู่ซ่ง “อาหลิวเป็นอย่างไงบ้าง”

เหมย “ลื้อถามอ้ว ลื้อยังคิดอี่เป็นลูกหรือ”

ตี้ซู่ซ่ง “อี่เป็นลูกอ้ว”

เหมย “ถ้าอี่เป็นลูกลื้อ ลื้อทำกับอี่ได้ยังไง ลื้อทำได้ยังไง”

ตี้ซู่ซ่ง “ลื้อพูดเรื่องอะไร”

เหมย “จนบัดนี้ ยังไม่รู้ชื่อหรือ อ้วพูดเรื่องอะไร ถ้าไม่ใช่เรื่องของอาซา ลื้อจะไปฆ่าแกงแก๊งที่ไหนก็เชิญ อ้วไม่เกี่ยวข้องด้วย แต่อย่าเอาอาหลิวของอ้วเข้าไปผูกพันด้วย จะได้ไหม ตอนที่อาหลิวเกิด อ้วดีใจจะตาย เขาเป็นผู้หญิง อ้วคิดถึงยังไง อี่ก็ไม่ต้องมาเกี่ยวข้องกับงานของลื้อ แต่นึกถึงที่ไหนได้ ลื้อมันทำให้อาหลิวผูกพันเกี่ยวข้องนะ”

ตี้ซู่ซ่ง “ลื้อกลับไปได้แล้ว อาเหมย อ้วมีงานต้องทำ”

เหมย “นี่หมายความว่าไม่มีใครจะสามารถแกงแก๊งลื้อได้อีกแล้วนะ อาซู่ซ่ง ลื้อมันทำได้สุดแล้วจริง ๆ แล้วสักวันหนึ่งนะ ลื้อจะรู้คนทั้งโลกเขาสมเพชแก๊งไหน”

(หงส์เหนือมังกร : ตอนที่อาหลิวฆ่าตี้ซาแล้วล้มป่วย)

จะเห็นว่า การเป็นแม่มีบทบาทหน้าที่รักลูกและห่วงใยลูก ต้องการให้ลูกทำดีและมีความสุข เช่นเดียวกับอาเหมยห่วงใยลูกอาหลิว จึงโกรธตี้ซู่ซ่งที่ทำให้อาหลิวเข้าไปเกี่ยวข้องกับวงการนักเลง จึงทะเลาะกับตี้ซู่ซ่ง

ฉากที่อาหลิวโกรธตีชู้ชึ่งเมื่อรู้ว่าพ่อหลอกใช้ให้ไปฆ่าตีซา จึงหนีไปหาแม่ แม่เหมยจึงสั่งสอนอาหลิวให้อาหลิวมองในด้านที่ดีของพ่อตีชู้ชึ่ง ดังนี้

เหมย “อาป้าของลื้อเป็นแบบไหน อีเป็นคนชั่วช้าในสายตาลื้อหรือเปล่า ถ้าใช้อ้วขอถามลื้อหน่อยนะ คืนหนึ่งวันที่ฐานะของเรายังไม่ร่ำรวยแล้ว ลื้อถูกงักัด อาป้าใช้ใหม่ที่เป็นคนคูดพิษงอกจากเท้าลื้อ แล้วใช้อป้าใหม่ ที่วิ่งรอกเป็นกิโล ๆ เพื่อหาหมอก่ง ๆ จะรักษาลื้อ แล้วอาป้าเนียเป็นคนแบบไหนในสายตาลื้อ อีเป็นคนชั่วช้าในสายตาลื้อใช้ใหม่ เป็นพ่อที่ชั่วช้าในสายตาลื้อใช้ใหม่”

อาหลิว “อาม้า”

เหมย “อาป้าของลื้อก็เป็นคนแบบนี้แหละ อาหลิว อีมีหัวใจกับลื้อทุกอย่าง ...

หัวใจของอีก็คือผู้ชายธรรมดาคนหนึ่งทีรู้อีกร้อนรู้อีก็หนาว มีผิดมีพลาดได้เหมือนมนุษย์ทุกสิ่งทั่วไป เข้าใจนะ”

(หงส์เหนือมังกร : ตอนที่อาหลิวโกรธตีชู้ชึ่งที่หลอกใช้ให้ฆ่าตีซา จึงหนีไปหาแม่)

จะเห็นว่า การเป็นแม่มีบทบาทหน้าที่ที่สั่งสอนลูกและช่วยให้ลูกพ้นจากความทุกข์ใจและช่วยให้ลูกมีความสุข เหมยให้เหตุผลที่ทำให้อาหลิวมองพ่อตีชู้ชึ่งในมุมที่ดี ทำให้อาหลิวสบายใจและเลิกโกรธพ่อ รู้จักเคารพพ่อ แม่พอจะเป็นเจ้าพ่อนักเลง ทำสิ่งชั่วร้าย แต่พ่อก็เป็นพ่อที่รักและปรารถนาดีกับลูก ไม่เคยคิดร้ายกับลูกแต่อย่างใด

ในเรื่องเสน่หานางจิว ฉากที่ชยุดิถูกแม่ลี้กักขังและบังคับให้แต่งงานกับย้งจันท์ เวลานั้นแม่ชยุดิดีใจมากที่ทำให้ชยุดิแต่งงานมีครอบครัว จึงไปบอกวิญญาณพ่อชยุดิ ให้รับรู้และดีใจด้วยกัน ดังนี้

วลี “คุณคะ ฉันทำหน้าที่ทั้งพ่อทั้งแม่อย่างดีที่สุดแล้วนะคะ ฉันอยากให้คุณอยู่ด้วย จนตอนนี้ ชยุดิน่าจะเข้าใจฉันมากกว่านี้ ลูก...”

(เสน่หานางจิว : ตอนก่อนแต่งงานกับย้งจันท์ น้าวลีได้ช่วยชยุดิหนีออกจากบ้าน)

จะเห็นว่า แม่ลี้รักลูกชยุดิมาก ในสถานภาพการเป็นแม่ อยากให้ลูกมีครอบครัวมีความสุข โดยแต่งงานและจะได้มีลูกหลานมาสืบตระกูลต่อไป ดังเช่นฉากที่ชยุดิหลบเลี่ยงไม่ไปพบย้งจันท์ โดยไปหาห้องสาวกนกวิภา แล้วจึงกลับบ้านมาพบแม่ลี้

ชยุดิ “ว่าอย่างไรม้า”

วลี “แกทิ้งหนูจันท์ได้อย่างไร”

ชยุดิ “ก็เปล่านี้ครับ ม้าก็อยู่กับเขาและพ่อแม่เขาอีก”

วลี “แกรู้ใช้ใหม่ว่าม้าหมายความว่าอย่างไร นี้อย่างไรเขาก็เป็นผู้หญิงนะ อาติ ถูกคู่หมั้นทำแบบอย่างนั้น เขาจะเอาหน้าไปไว้ที่ไหน”

ชยติ “ง่ายนิดเดียวครับ ให้เก็บหน้าสวย ๆ ของเขาไปให้คนที่เขารักมอง แต่ผม
ไม่สามารถแต่งกับคนที่ผมไม่รัก”

วลี “แต่หนูจันทร์เขาเหมาะสมเป็นเมียแกมากที่สุด ไม่ว่าจากฐานะ นิสัยใจคอ
แม้แต่ชาติตระกูล”

ชยติ “แต่คนที่ต้องอยู่กับเขาคือผมนะครับ ผมต้องตัดสินใจว่าใช่หรือไม่ใช่”

วลี “ได้ ถ้าอย่างนั้น ม้าจะให้เวลาแกศึกษาเขา แต่ถ้าม้ายังไม่เห็นใครเหมาะสม
กว่าหนูจันทร์ แกก็ต้องแต่งงานกับเขาละ”

ชยติ “แต่ว่า...”

วลี “พรุ่งนี้ตื่นเช้าก็แล้วกัน ม้าจะพาแกไปทำงานด้วย”

(เสน่ห์นางจิว : ตอนที่ชยติหลบเลี้ยง ไม่พบกับยี่จันทร โดยไปหาน้องสาวนกกวีกา
แล้วจึงกลับบ้านมาพบกับแม่วลี)

จะเห็นว่า การเป็นแม่ของผู้หญิงคนไทยเชื้อสายจีนคือการมีบทบาทหาผู้ครองที่เหมาะสมให้
ลูกและสั่งสอนลูกให้เป็นสุภาพบุรุษที่ไม่เกียจคร้านไม่ทอดทิ้งผู้หญิง

ในเรื่องมงกุฎดอกส้ม จากที่แม่เม่งฮวยหาภรรยาให้ก้องเกียรติ ดังนี้

เม่งฮวย “อาตั้วตี้อาม่ามีข่าวดีจะบอกคือ อาม่าหาเมียให้ลือได้แล้วนะ อีเป็นลูก
สาวเจ้าสัวแป๊ะกิมทอง อ้าวว่านี่ อาเตีย (พ่อ) ชวนมาเจียะบั้ง (กินข้าว)
อาม่ารู้แล้วนะอีเหมาะสมกับลือมากเลย อีไม่ค่อยสวยนะ แต่อีเรียน
หนังสือเยะเหมือนลือนะ อาตั้วตี้นีลือฟังอาม่าพูดหรือเปล่า”

ก้องเกียรติ “เอ้อ ครับ”

เม่งฮวย “ลือแต่งงานแล้วรีบมีลูกให้อาม่าอุ้มนะ ลือสามสิบกว่าแล้วนะ”

ก้องเกียรติ “ขึ้นข้างบนคุยกันดีกว่าอาม่า”

เม่งฮวย “ได้ ได้ ได้ ลูกสาวอีแป๊ะกิมทองนะ อีท้องได้หลายหนนะ เพราะอี
กินใหญ่ ออกลูกง่าย อ้าวเห็นอี อาม่ารู้แล้ว ใช้ไค้ละ รีบแต่งรีบท้อง
เข้าใจ ไหม อาตั้วตี้อ”

(มงกุฎดอกส้ม : ตอนที่แม่เม่งฮวยหาภรรยาให้ก้องเกียรติ)

จะเห็นว่า การเป็นแม่ก็จะรักลูกและห่วงใยลูก เมื่อลูกมีอายุมากขึ้นยังไม่มิดู ก็รีบปรึกษากับ
พ่อหาผู้หญิงให้แต่งงาน โดยเลือกผู้หญิงที่มีลักษณะดีสามารถมีลูกได้หลาย ๆ คนและมีฐานะดีมาให้
ลูกแต่งงานด้วย

สรุปว่า ในสถานภาพการเป็นแม่ผู้หญิงคนไทยเชื้อสายจีนมีบทบาทหน้าที่เข้าใจลูก รักลูก
และดูแลลูก สั่งสอนลูกให้มีนิสัยใจคอดี มีความเคารพเชื่อฟังพ่อแม่ไม่ให้ลูกมีเรื่องทุกข์ใจทุกข์กาย

นอกจากนี้ยังมีบทบาทสำคัญที่จะเลือกคู่ครองที่เหมาะสมกับลูกเพื่อให้ชีวิตลูกมีครอบครัวที่มีความสุขและมั่นคง

4.1.2.3 การเป็นญาติผู้ใหญ่

ในสถานภาพการเป็นญาติผู้ใหญ่ เช่น เป็นยาย ก็จะมีบทบาทหน้าที่สั่งสอนดูแลลูกหลานให้ลูกหลานเป็นคนดี ในละครโทรทัศน์ภาพสะท้อนการเป็นญาติผู้ใหญ่มีฐานะเป็นยายของตัวละครเอก ดังนี้

ในเรื่องเสน่ห์นางจิว ฉากที่ชยุดิพายายมาลัย ไปดูจิว ดังนี้

ชยุดิ “อาม่า (ยายมาลัย) ครับ ทำไมยังไม่เปลี่ยนชุดอีกล่ะครับ จิวจะเล่นแล้ว”

ยายมาลัย “เฮ้อ ๆ อาม่าไม่ไปแล้ว”

ชยุดิ “ทำไมหรือครับ อาม่าไม่สบายหรือครับ”

ยายมาลัย “อ้าวไม่ยากทำให้ลูกหลานทะเลาะกัน”

ชยุดิ “แต่ผมอยากให้อาม่าสนุกนะครับ”

ยายมาลัย “ก่อนอ้าวจะชี้ (ตาย) ไซ้ไหม”

ชยุดิ “อาม่าอย่าพูดอย่างนั้น อาม่ายังสาวอยู่นะครับ”

ยายมาลัย “อาม่ามีความสุขที่เห็นทุกคนในครอบครัวรักซึ่งกันและกันมากกว่าความสุข ไม่เอาไม่เอา จำไว้ว่าตีส่ะ ต่อไปวันข้างหน้าลื้อต้องเป็นผู้นำของตระกูลเรา เพื่อส่วนรวมแล้ว บางทีลื้อต้องรู้จักเสียสละความต้องการส่วนตัว”

(เสน่ห์นางจิว : ตอนที่ชยุดิจะพายายมาลัย ไปดูจิว)

จะเห็นว่า การเป็นญาติผู้ใหญ่ในครอบครัว ดังเช่นยายมาลัยจะมีบทบาทหน้าที่สั่งสอนลูกหลานและต้องการให้ครอบครัวลูกหลานรักใคร่กลมเกลียวกันมีความสุข แม้ว่าตัวเองจะต้องยอมเสียสละความสุขของตัวเอง ก็ยินยอมเพื่อให้ลูกหลานรักใคร่กัน

ฉากที่ชยุดิจะรับประทานอาหารเช้ากับยายมาลัย ดังนี้

ยายมาลัย “ไฮ้ เด็กสมัยนี้ เห็นคนแก่ก็เหมือนเห็นผี”

ชยุดิ “ไหนว่าอย่างนั้นนะครับอาม่า ผมเห็นอาม่าก็เหมือนเห็นนางฟ้า นั่นเดี๋ยวมทานอาหารเป็นเพื่อนนะครับ”

ยายมาลัย “โอ๊ย อาม่าพูดเล่น ลื้อมีงานทำก็รีบไปทำเถอะ เดียวอี (วิลัย) มาเจี๊ยะกับอาม่าด้วย”

(เสน่ห์นางจิว : ตอนที่ชยุดิจะกินอาหารเช้ากับยายมาลัย)

จะเห็นว่า ผู้หญิงคนไทยเชื้อสายจีนในสถานภาพที่เป็นยายจะมีบทบาทเข้าใจลูกหลาน เช่นเดียวกับยายมาลัยที่เข้าใจลูกหลานได้ดีว่าลูกหลานไม่ค่อยเอาใจใส่คนแก่ เพราะคนแก่มีลักษณะไม่น่าดูเหมือนคนหนุ่มสาว เมื่อชยุติจะมากินข้าวเข้าด้วยกัน เพื่อไม่ให้ยายต้องเหงาเพราะกินข้าวคนเดียว ยายมาลัยก็เกรงว่าจะทำให้หลานชายเสียเวลาไปทำงานสาย จึงพูดเพื่อไม่ให้หลานเสียใจ โดยบอกว่าตนพูดเล่น

สรุปว่า ในสถานภาพการเป็นญาติผู้ใหญ่ที่สะท้อนผ่านตัวละครผู้หญิงคนไทยเชื้อสายจีนที่เป็นยายมีบทบาทหน้าที่ เข้าใจลูกหลานและทำให้ครอบครัวรักกัน ช่วยซึ่งกันและกัน ครอบครัวมีความสุข และพยายามไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับชีวิตลูกหลานเพราะกลัวว่าจะทำให้ลูกหลานรำคาญและกังวลใจ

4.1.2.4 การเป็นลูก

ในสถานภาพที่เป็นผู้หญิงคนไทยเชื้อสายจีนในฐานะที่เป็นลูก มีบทบาทหน้าที่ที่กตัญญูต่อพ่อแม่ และต้องเข้าใจ รักและห่วงใยพ่อแม่ ดังนี้

ในละครโทรทัศน์ เรื่องเสน่ห์นางจิว ฉากที่วิไลตกใจเมื่อไม่พบว่ายายมาลัยอยู่ในห้องนอน ทั้ง ๆ ที่สั่งให้ลูกสาวคนกวีกาไปดูยายมาลัยและอ่านหนังสือให้ฟังก่อนนอน คนกวีกาที่ไม่รู้ว่ายายมาลัยหายไปไหน วิไลจึงโกรธและคิดว่าลูกสาวคนกวีกาที่ดูยายมาลัยไม่ได้ รายละเอียดดังนี้

วิไล “มันนอนเอาผ้าปิดแบบอย่างนี้ เดียวหายใจ ไม่ออกก็เป็นเรื่องอีก (เปิดผ้า เจอกนกวิภานอนในเตียงยายมาลัย) เฮ้ แกร็บตื่นเดี๋ยวนี้เลย”

คนกวีกา “ทำไมอำมา หนูเรียนบ้าย อำมา ปลูกทำไม”

วิไล “คนก ฉันบอกว่าให้ตื่น แกรู้ไหมแกนอนที่ห้องอำมา แล้วอำมาไปนอนที่ไหน ตื่นและเปิดตาดูเลย”

(เสน่ห์นางจิว : ตอนที่วิไลตกใจที่ไม่พบว่ายายมาลัยอยู่ในห้องนอน)

จะเห็นว่า การเป็นลูกมีบทบาทหน้าที่ที่ต้องดูแลพ่อแม่อย่างเอาใจใส่ เช่นวิไล เมื่อยายมาลัยหายไปก็โกรธที่ลูกสาวคนกวีกาไม่ดูแล แต่กลับมานอนห้องของยายมาลัย ทำให้ยายมาลัยรำคาญไม่มีที่นอน เมื่อมาพบว่าลูกสาวมานอนแทนที่ และยายมาลัยไม่อยู่ในห้องจึงคิดว่าลูกสาวที่ทำให้ยายมาลัยไม่มีที่นอนและหลบไปที่อื่น

ฉากที่ชยุติพายายมาลัยไปดูจิว เมื่อดูจบแล้วกลับบ้านพบว่าอีวิไลไปแจ้งความและทุกคนเดือดร้อนต้องออกไปตามยายมาลัย ดังนี้

ชยุติ “เดี๋ยวก่อนนะ อีวิไล ผมแค่พาอำมาไปดูจิวที่ศาลเจ้าใกล้บ้านเอง ไม่เห็นโตใหญ่ถึงขนาดนี้เลย”

วิไล “คูจิว นี่คือพาทอำมาคูจิว จันหรือ”

วลี “นี่ หยุคได้แล้วนะ วลัย แค่นี้ยังขายหน้าไม่พออีกหรือ”

ตำรวจ “ตกลงเรื่องทั้งหมดเป็นเรื่องเข้าใจผิดนะครับ”

(เส้นหน้าจั่ว : ตอนที่ชยุดิพายายมาลัยไปคู่วิวบแล้วกลับบ้าน)

จะเห็นว่า การเป็นลูกมีบทบาทที่ต้องดูแลแม่อย่างเอาใจใส่ ไม่ให้แม่ได้รับอันตรายและความลำบาก เช่นกับวลี เมื่อพบว่าแม่หายไปก็เป็นห่วงตกใจ รีบไปตามหา และแจ้งตำรวจกลัวว่าแม่ที่ไม่แข็งแรง ถ้าออกไปข้างนอกจะมีเรื่องไม่ดีเกิดขึ้น และไม่มีใครดูแลแม่ได้อย่างใกล้ชิด

ในฉากที่ยายมาลัยเข้าห้องน้ำลิ้นลิ้ม วลีจึงเชิญหมอมาตรวจร่างกายยายมาลัย ดังนี้

วลี “อาการเป็นอย่างไรบ้างคะ”

หมอ “ความดันสูงกว่าปกติ แต่ก็ไม่มีอันตรายหรอกครับ คิดว่าน่าจะเสียหลักล้มลง แล้วก็คงดีขึ้น”

วลี “แล้วกระดูกละ มีแตกหรือว่าหักบ้างหรือเปล่า”

หมอ “ที่สะโพกมีรอยนิดหน่อย ไม่มีอะไรครับ แน่นนอน แต่ว่าคืนนี้เจ็บตรงไหนพิเศษ พาไปเช็ที่โรงพยาบาลได้ครับ”

วลี “ได้ค่ะ ขอบคุณนะคะ”

(เส้นหน้าจั่ว : ตอนที่วลีเชิญหมอมาตรวจร่างกายเมื่อยายมาลัยลิ้นลิ้มในห้องน้ำ)

จะเห็นว่า ในฐานะการเป็นลูกมีบทบาทหน้าที่ดูแลแม่แสดงถึงความกตัญญูต่อแม่ ซึ่งเช่นเดียวกับวลีที่ห่วงใยสุขภาพของแม่ ชักถามหมอเกี่ยวกับอาการของแม่ละเอียดมาก

นอกจากนี้ในฉากที่บ๊วกับเกิงคิดจะช่วยเหลืออาเจียง เมื่อรู้ว่าอาเจียงช่วยลูกน้องจ่ายค่ารักษาพยาบาลจนหมดตัว ดังนี้

เกิง “บ๊วเป็นอะไรหรือเปล่า ทำไมไม่เจ็บไป”

บ๊ว “ก็คิดจะหาทางช่วยอาป้าละ”

(เส้นหน้าจั่ว : ตอนที่เจียงหมดตัวโดยช่วยจ่ายค่ารักษานางเอกของเจียงชวนมา)

จะเห็นว่า ในฐานะการเป็นลูกควรช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านและช่วยผู้มีพระคุณ แม้จะเป็นพ่อบุญธรรมก็ตาม นอกจากนี้ยังต้องหาเงินมาเลี้ยงดูพ่อแม่และมีความกตัญญูคิดหาทางตอบแทนหรือช่วยเหลือพ่อแม่เมื่อมีความเดือดร้อน

ฉากที่อาเจียงป่วย บ๊วซื้อโสมมาใส่ในโจ๊กให้อาเจียงกิน

บ๊ว “ป้า ป้าลูกทำไม ป้ายังไม่หายเลยนะ”

เจียง “อ๊วไม่เป็นอะไรแล้ว อ๊วได้นอนเต็มตาก็ตีดีขึ้นแล้ว”

บ๊ว “ไม่เอานะ ป้านั่งก่อนเลย”

เกิง “ป้า กินโจ๊กนะป้า นี้อาบ๊วทำกับมือเลย”

เจียง “อาบัว เสียเวลาทำทำไม ลือทำไมไม่แต่งตัว แล้วก็ไปมหาวิทยาลัยนะ”

บัว “ก็วันนี้อ้อมมีเรียนตอนบ่ายป่า อ้อมใส่โสมมาให้ป่าด้วยนะ ป่าจะได้หายใจ ไง”

(เสนอหน้าจิว : ตอนที่อาเจียงป่วยบัวซื้อโสมมาให้พ่อกินบำรุงร่างกาย)

จะเห็นว่า การเป็นลูกมีบทบาทหน้าที่ดูแลพ่อแม่ โดยเฉพาะตอนพ่อป่วยต้องเอาใจใส่ปรนนิบัติให้หายป่วยโดยเร็ว เป็นการกระทำที่แสดงถึงการเป็นลูกกตัญญู

สรุปว่า ในสถานภาพการเป็นลูก ผู้หญิงคนไทยเชื้อสายจีนมีบทบาทหน้าที่ที่รักและดูแลพ่อแม่เป็นอย่างดี และช่วยแก้ปัญหาทุกด้าน ให้พ่อแม่สบายใจไม่ต้องเหน็ดเหนื่อยหรือไม่มีความสุข และเป็นลูกที่มีความกตัญญูต่อพ่อแม่

4.1.2.5 การเป็นญาติพี่น้อง

ในสถานภาพการเป็นญาติพี่น้องของผู้หญิงคนไทยเชื้อสายจีนก็มีบทบาทหน้าที่เช่นกับผู้ชาย ก็คือรักและดูแลซึ่งกันและกัน แต่บางครั้งญาติพี่น้องก็เกิดความขัดแย้งกัน โดยเฉพาะในการรับสืบทอดตำแหน่งและการแบ่งมรดก ซึ่งในละครโทรทัศน์ภาพสะท้อนบทบาทหน้าที่ของญาติพี่น้องคนไทยเชื้อสายจีน มีรายละเอียดดังนี้

ในฉากที่ซ่งตาย ตีเล็กไปโรงพยาบาลรับศพตีซ่งกลับมา ตีเล็กเห็นศพของพ่อ เขาถึงกับร้องไห้ เพราะต่อไปนี้ไม่มีใครปกป้องเขาได้อีกแล้ว เมื่อกลับถึงบ้านตีเล็กกุมใจกินเหล้าจนเมาและร้องไห้ อาหิวจึงไปให้กำลังใจน้องชายตีเล็ก ดังนี้

ตีเล็ก “เจ้ อ้อมแล้ว อ้อมไม่รู้ว่าจะอ้อมแล้วอะไร แต่เวลาไม่มีอาป้า ทุกอย่าง ทุกอย่าง มัน ...”

อาหิว “ตีเล็ก”

ตีเล็ก “อ้อมเคยสงสัยนะ ว่าจริง ๆ แล้ว อ้อมกับอาเจ้ ป้ารักใคร่มากกว่าแน่”

อาหิว “จะต้องเป็นลือนะสิ ลือเป็นผู้ชายนะ แล้วลือต้องขึ้นตำแหน่งแทนอาป้า ด้วย เข้าใจไหม”

ตีเล็ก “ตอนแรกอ้อมก็คิดอย่างนั้นนะ แต่ตั้งแต่เล็กจนโต อาป้าไม่เคยตีอ้อมเลยสักเพี้ยะเดียว ไม่เคยเลย อ้อมจะไปชกต่อยกับเพื่อน อ้อมก็ไม่เคยด่าว่าอ้อม อ้อมจะบอกอ้อมว่า อ้อมจะไม่เรียนต่อ อ้อมก็ไม่ว่าอ้อม อ้อมจะไปตีหัวหมาค่าแม่ อ้อมก็ไม่ว่าอ้อมอีก เจ้เข้าใจไหม อ้อมว่าอาป้าแทบไม่เคยเห็นอ้อมเลย อ้อมเกลียดอาป้า แต่อ้อมไม่อยากให้อาป้าตายแบบนี้อะ อ้อมไม่เคยอยากให้อ้อมตายแบบนี้”

อาหิว “ตีเล็ก ตีเล็กฟังเงินนะ อาป้าอี อีรักเรา อีรักเรา เข้าใจไหม อีรักเรา อีรักเรา ... รักเรา”

(หงส์เหนือมังกร : ตอนที่ตีซ่งตาย)

จะเห็นว่า การเป็นพี่ของผู้หญิงคนไทยเชื้อสายจีนจะมีบทบาทหน้าที่ดูแลน้อง และเวลาที่น้องไม่สบายใจพี่ต้องช่วยน้องให้ผ่อนคลายจากปัญหาไม่ว่าเป็นปัญหาอย่างไรก็ตามและทำให้น้องสบายใจ ไม่ให้หวาดกลัวหรือระแวงว่าพ่อแม่ไม่รัก และจะทำหน้าที่เป็นที่พึ่งพิงเมื่อพ่อตายไป เช่นเดียวกับอาหลิว เมื่อพ่อตายตี้เล็กรู้สึกกลัวและเสียใจเมื่อขาดที่พึ่งขาดเครื่องยึดเหนี่ยว อาหลิวจึงให้กำลังใจ ทำให้น้องมีจิตใจเข้มแข็งและกล้าหาญ เช่นเดียวกับในฉากที่อาหลิวช่วยตี้เล็กแต่งตัวก่อนจะไปรับตำแหน่งแทนพ่อตี้ซิ่ง ดังนี้

อาหลิว “นี่คอปกเนี่ย มันตั้งแบบอย่างนี้ไม่ได้”

ตี้เล็ก “นี่เจ้ เจ้จะพับทำไม ไม่แมนเลย”

อาหลิว “ลื้ออย่าลื้อเล่นนะ วันนี้วันสำคัญเข้าใจไหม ลื้อต้องแต่งตัวให้เรียบร้อย มานี้ ดูสิ ดูสิ”

ตี้เล็ก “นี่เจ้กำลังตำหนิว่าที่ถ้ำแกอยู่นะ รู้ไหม”

อาหลิว “อืม เอาเถอะ ถ้ำแกใหญ่ นี่อ้าวถ้ำจวนตัวสิ้นกันหมดแล้ว เราจะได้ไป ลงไปได้แล้ว ใส่เสื้อ”

(หงส์เหนือมังกร : ตอนที่อาหลิวช่วยตี้เล็กแต่งตัวไปรับตำแหน่งแทนพ่อตี้ซิ่ง)

จะเห็นว่า ในฐานะเป็นพี่ อาหลิวมีบทบาทหน้าที่เช่นกับแม่คือต้องดูแลน้อง ให้กำลังใจแก่น้อง ทำให้น้องรู้สึกอบอุ่นใจมีความสุข

ในเรื่องเสน่หานางจิว ฉากที่เกิงไปชกมวยกลับมา หน้าตาของเกิงถูกชกจนปูดบวม เกิงกลัวพ่ออาเจียงเห็นแล้วจะคิดว่าเขา จึงหลบหน้าพ่ออาเจียงอยู่ในห้องครัว อาบัวต้องไปดูแลอาเจียงและช่วยปิดบังเรื่องนี้ ดังฉากที่อาบัวแอบไปหาเกิงที่ห้องครัว

บัว “อ้าวเองเกิง เมื่อกี้ป่ากับสินแซถามอ้ว อ้วไม่รู้จะช่วยเกิงปิดได้ถึงเมื่อไร”

เกิง “เอาอย่างนี้ก็แล้วกันบัว ถ้าป่าถามอ้วอีก บัวก็บอกว่าเกิงไปหางานทำที่ข้างนอกก็แล้วกัน”

บัว “นี่อะไรเนี่ย ตัวเองจะคิดออกไปทำงานอีกหรือเป็นแบบนี้ยังไม่เจ็ดอีกหรือ”

เกิง “นี่เกิงไม่ได้ไปชกมวยสักหน่อย นี่เกิงเพื่อหางานเพิ่ม มันไม่ดีตรงไหนหรือ อย่างน้อยก็จะได้เงิน ไม่รบกวนป่าไ้”

(เสน่หานางจิว : ตอนที่บัวไปหาเกิงที่ห้องครัว)

จะเห็นว่า การเป็นน้องสาวมีบทบาทหน้าที่ห่วงใยพี่ และช่วยปิดบังเรื่องทุกข์ ไม่ให้พ่อแม่ห่วงใยไม่สบายใจ ก็เหมือนที่บัวช่วยอาเจียงปิดบังเรื่องที่อาเกิงไปต่อมวยหาเงิน จนบาดเจ็บ เพื่อให้พ่อแม่เป็นห่วงใย

สรุปว่า ในสถานภาพการเป็นพี่น้องกันผู้หญิงคนไทยเชื้อสายจีนมีบทบาทหน้าที่ดูแลซึ่งกันและกัน และการเป็นพี่ก็ทำหน้าที่สั่งสอนน้อง ช่วยน้องแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินชีวิตให้กำลังใจน้องและเป็นเสาหลักให้น้องพึ่งพาอาศัย เมื่อมีสถานภาพเป็นน้องก็มีบทบาทหน้าที่รักและเชื่อฟังที่ไม่ให้พี่ต้องมีความลำบากหรือมีความทุกข์

4.2 สถานภาพและบทบาทระหว่างคนไทยเชื้อสายจีนในสังคม

สถานภาพและบทบาทระหว่างคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมที่สะท้อนผ่านละครโทรทัศน์ทั้งสามเรื่องมีสองด้านคือสถานภาพและบทบาทของตัวละครผู้ชายในสังคม และสถานภาพและบทบาทของตัวละครผู้หญิงในสังคม มีรายละเอียดดังนี้

4.2.1 สถานภาพและบทบาทระหว่างตัวละครผู้ชายในสังคม

นอกจากผู้ชายมีสถานภาพและบทบาทในครอบครัวแล้ว ยังมีสถานภาพและบทบาทในสังคม โดยการร่วมมือทำงานกับคนอื่น เพื่อทำประโยชน์แก่สังคม ในละครโทรทัศน์ได้กล่าวถึงสถานภาพและบทบาทของผู้ชายคนไทยเชื้อสายจีนในสังคม ดังนี้

4.2.1.1 การเป็นผู้นำกลุ่ม

ตามประวัติศาสตร์ มนุษย์เห็นว่าผู้ชายมีฐานะและบทบาทสูงกว่าผู้หญิง เพราะผู้ชายมีร่างกายแข็งแรงจึงทำงานเลี้ยงดูและปกป้องครอบครัว เมื่ออยู่ในสังคมก็ใช้ความเข้มแข็ง กล้าหาญทำงานให้ส่วนรวมจนได้รับการยอมรับให้เป็นหัวหน้ากลุ่มเพื่อคอยดูแลคนในกลุ่มให้ปลอดภัยมีความสุข ส่วนผู้หญิงมีความอ่อนแอจึงต้องทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกและปรนนิบัติให้ผู้ชายมีความสุขสบาย มีกำลังที่จะทำงานดูแลครอบครัวและสังคมต่อไป ผู้ชายจึงมีบทบาทเป็นผู้นำมากกว่าผู้หญิง ในละครโทรทัศน์ได้สะท้อนภาพการเป็นผู้นำกลุ่มของผู้ชายคนไทยเชื้อสายจีน มีรายละเอียดดังนี้

ในเรื่องหงส์เหนือมังกร ตัวละครคนไทยเชื้อสายจีนในฐานะผู้นำซึ่งเป็นเจ้าพ่อมีจำนวนมาก คือ ตี๋ซุง ตี๋ชา เต็งล้อ บิ๊กชาย เฮียไฮ้ เฮียหลัก เฮียจ๊ับ ป้าเสริฐเวकिन เทเคชิ เควองซู ละครแต่ละตัวเป็นหัวหน้าผู้นำกลุ่มนักเลงและทำหน้าที่หาเงินทองมาดูแลลูกน้องในกลุ่ม

(หงส์เหนือมังกร : ตอนแนะนำบุคคลสำคัญ)

จะเห็นว่า ในเรื่องหงส์เหนือมังกรแสดงถึงสถานภาพของผู้ชายในสังคมในฐานะเป็นผู้นำมีบทบาทหน้าที่ปกป้องลูกน้องและสร้างอาณาจักรของตัวเอง

ในเรื่องเสน่ห์นางจิว ตัวละครผู้ชายคนไทยเชื้อสายจีนที่เป็นผู้นำได้แก่ อาเจียง เป็นหัวหน้าคณะเหลียนฮั่ว เขาจะต้องตัดสินใจทุกอย่างในคณะเหลียนฮั่ว อาเจียงเป็นเจ้าพ่อนักเลงที่ชอบคบคิดคนอ่อนแอ ใ้กู้ยืมเงินโดยเก็บดอกเบี้ยสูง และเก็บค่าคุ้มครองจากคนอื่น เป็นผู้นำในทางเลวร้าย แต่เขาก็ดูแลลูกน้องเป็นอย่างดี

(เสน่ห์นางจิว : ตอนแนะนำบุคคลสำคัญ)

จะเห็นว่า ในสังคมสมัยก่อนนิยมให้ผู้ชายเป็นผู้นำ โดยมีบทบาทหน้าที่ดูแลลูกน้องของตัวเอง แม้ว่าบางคนแสวงหาเงินโดยผิดกฎหมาย แต่ก็ทำหน้าที่เป็นผู้นำที่ดีคือดูแลลูกน้องตามบทบาทของหัวหน้ากลุ่ม

ในเรื่องมังกรกอกส้มมีตัวละครผู้ชายคนไทยเชื้อสายจีนที่เป็นผู้นำคือ เซงสื่อเกียงและก้องเกียรติที่เป็นผู้จัดการบริษัท เป็นผู้บริหารบริษัทที่สามารถตัดสินใจนำเข้าส่งออกสินค้าเป็นการทำธุรกิจ ซึ่งมีอิทธิพลต่อสังคม

(มังกรกอกส้ม : ตอนแนะนำบุคคลสำคัญ)

จะเห็นว่า ในสถานภาพการเป็นผู้นำของครอบครัวและเป็นเจ้าของบริษัทมีหน้าที่เป็นผู้นำที่ต้องตัดสินใจการทำธุรกิจส่งออก-นำเข้าสินค้าและการเลือกคนมาทำงาน เมื่อคนงานมีงานทำมีเงินใช้สอยก็ไม่ไปทำความเดือดร้อนต่อสังคม แต่จะทำให้สังคมสงบสุข โดยเป็นคนที่มีประโยชน์ต่อสังคม

สรุปว่า ในละครโทรทัศน์ เมื่อคนไทยเชื้อสายจีนต้องเข้าสู่สังคมไทยก็จะปกป้องสิทธิของตัวเอง โดยการทำงานเพื่อร่วมมือสร้างคณะกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนโดยให้ผู้ชายเป็นผู้นำดูแลสมาชิกที่เข้ากลุ่ม และทำงานในฐานะผู้นำกลุ่มคนเพื่อทำประโยชน์แก่สังคม

4.2.1.2 สถานภาพและบทบาทอื่น ๆ

นอกจากผู้ชายคนไทยเชื้อสายจีนมีสถานภาพและบทบาทหน้าที่เป็นผู้นำในสังคมแล้ว ยังมีสถานภาพและบทบาทอื่น ๆ ในสังคม ดังที่นำเสนอผ่านตัวละครในละครโทรทัศน์ไทยดังนี้

4.2.1.2.1 การเป็นเพื่อน

บุคคลกับบุคคลที่มีความผูกพันในสังคมคือการมีมิตรภาพต่อกัน เป็นการคบหากันเป็นเพื่อนที่ดีต่อกัน โดยมีบทบาทหน้าที่ดูแลซึ่งกันและกัน และมีความซื่อสัตย์ต่อเพื่อน ดังที่ในละครโทรทัศน์ได้สะท้อนให้เห็นสถานภาพการเป็นเพื่อนดังนี้

ในเรื่องหงส์เหนือมังกร ฉากที่เก้าจะช่วยจางเหาโดยไปยังเฮียไฮ้ เพื่อสร้างความแค้นให้เฮียไฮ้และให้ระแวงอาหิวว่าทรยศต่อตน แต่เก้าถูกจับตัวได้ก่อน เฮียไฮ้จึงทรมาณเขาให้บอกว่าใครใช้เขามา แต่เก้าก็ไม่ยอมบอกแสดงถึงความซื่อสัตย์ที่มีต่อเพื่อนจางเหา ดังนี้

เสียวไฮ้ “ไอ้หนุ่ม อ้าวจำหน้าลื้อได้แล้ว ลื้อเป็นคนของดีเล็กไซ้หรือเปล่า”

เก๊า “เปล่า”

บ๊ิกชาย “ถ้อย่างงั้นใครใช้ลื้อมา”

เก๊า “คุณหนูหลิว”

บ๊ิกชาย “ลื้ออย่าพูดอะไร ยูแยงตะแคงรั่ว”

เก๊า “คนใกล้ตายเหมือนอ้าว ไม่กล้าพูดโกหก”

(หงส์เหนือมังกร : เก๊าช่วยจางเหาจจะไปยังเสียวไฮ้ เพื่อให้เสียวไฮ้กับอาหลิวเกิดความแค้นต่อกัน)

จะเห็นว่า ในสถานภาพการเป็นเพื่อน มีบทบาทต้องซื่อสัตย์ต่อเพื่อน แม้ว่าจะต้องเสียชีวิตก็ไม่ทรยศต่อเพื่อน เช่นเดียวกับเก๊าที่ยอมถูกรังแกและตาย ไม่ทรยศเพื่อนจางเหาโดยไม่ยอมบอกว่าใครให้มายัง

ฉากที่อาเจียงป้วย ลูกน้องอาเจียงทุกคนมาดูแลอาเจียงจึงไม่มีเวลาไปเล่นจิวหาเงินให้คณณะ อาเจียงรู้สึกเสียใจว่าไม่สามารถดูแลลูกน้องได้และทำให้ทุกคนลำบาก เขาก็ไล่ทุกคนให้ไปทำมาหากิน แต่อาจารย์หลอไม่ยอมไป ต้องการดูแลอาเจียง พอดีกับนักเลงอาเต็นมาหาเรื่องอีก เขาโกงเงินจากอาเจียง ทำให้อาเจียงหมดตัวไม่มีเงินซื้ออาหารกิน อาจารย์หลอช่วยเหลือ โดยออกไปเล่นดนตรีในตลาดขอเงินมาช่วยอาเจียง

(เสน่ห์นางจิว : ตอนที่อาเจียงป้วยและยาจกน อาจารย์หลอไปแสดงดนตรีขอทานที่ตลาด)

จะเห็นว่า ในสถานภาพการเป็นเพื่อนกัน มีบทบาทที่ช่วยเหลือกัน แม้ว่าเพื่อนมีฐานะที่ตกต่ำยากจนลงเพื่อนก็ไม่ทอดทิ้งกัน เช่นอาเจียงที่เคयर่ำรวยเมื่อมายากจนลง อาจารย์หลอก็ไม่ทอดทิ้งกัน ยังช่วยดูแลกันเป็นเพื่อนแท้ที่เงินซื้อไม่ได้ เมื่อเวลาลำบากมีเพื่อนแท้ที่อยู่ข้างกายคอยช่วยเหลือ

สรุปว่า ในสถานภาพการเป็นเพื่อนต้องซื่อสัตย์ต่อเพื่อน ช่วยเหลือเพื่อน ไม่ว่าเพื่อนมีฐานะร่ำรวยหรือว่ายากจน ก็จะเสียสละเพื่อเพื่อน เป็นเพื่อนแท้ที่มีมิตรภาพยั่งยืนตลอดไป ซึ่งตรงกับสุภาษิตจีนว่า 为朋友两肋插刀，友谊万古长

4.2.1.2.2 การเป็นคู่รัก

การเป็นคู่รักหมายถึงความสัมพันธ์ในช่วงเวลาก่อนแต่งงาน ในสถานภาพการเป็นคู่รักกันในละครโทรทัศน์สะท้อนให้เห็นบทบาทหน้าที่ของชายหญิงคนไทยเชื้อสายจีน ดังนี้

ในเรื่องเสน่ห์นางจิว ฉากที่ชยุดกับบัวแอบพากันหนีแม่ชยุดไปต่างจังหวัด เพราะชยุดไม่ต้องการแต่งงานกับหญิงที่แม่เลือกให้ พอดีชยุดหางานทำไม่ได้ จึงปรึกษากับบัวหาวิธีลงทุนทำการค้าขาย มีรายละเอียดดังนี้

ชยุด “ผมเชื่อว่าความรักของเราต้องเอาชนะทุกอย่างได้”

บัว “มีรูปคุณติดอยู่ที่ตัวแบบนี้แล้วคุณจะหางานได้หรือคะ”

ชยุด “เราน่าจะมีเงินสักก้อนที่เป็นเงินลงทุน”

บัว “นี่ล่ะ ป้าใส่มือบัววันนั้นแหละ เราไปขายทำทุนกันนะคะ”

ชยุด “ไม่เอาบัว คุณเก็บไว้เถอะ ของที่เธอเป็นของที่ป้าเธอให้คุณมานะ”

บัว “แต่บัวว่าป้าให้บัว เพราะอยากให้เราทำทุนมากกว่าอยากให้เราสร้างเนื้อสร้างตัวมากกว่าอาตี”

ชยุด “ผมไม่เอาหรอก ผมเป็นหัวหน้าครอบครัว ผมต้องหาเงินเองสิ บัวเก็บไว้เถอะ”

บัว “ทำไมคุณพูดแบบนี้ ตอนนี้เราก็เหมือนคนคนเดียวกันแล้ว ทำไมต้องมีเงินบัวเงินคุณอีกล่ะ หรือว่าคุณไม่เห็นบัวเป็นภรรยาคุณ”

(เสน่ห์นางจิว : ตอนที่ชยุดหางานไม่ได้จึงปรึกษากับบัวว่าจะลงทุนทำการค้าขาย)

จะเห็นว่า ในฐานะการเป็นคู่รักมีบทบาทหน้าที่ดูแลและให้กำลังใจซึ่งกันและกัน มีบทบาทหน้าที่ช่วยกันหาเงินเลี้ยงครอบครัว และแก้ปัญหาทางดำเนินชีวิตให้ได้ต่อไป

ในเรื่องมงกุฎดอกส้ม เหม่แก้วกับหม่อจิ้นเป็นคู่รักกัน ซึ่งผิจาริตประเพณีจีนเพราะเหม่แก้วแต่งงานกับเซงสี่เกียงแล้วและมีลูกด้วย ซึ่งความรักของเขาต้องลอบหรือเรียกว่าลอบมีชู้ มีรายละเอียดดังนี้

ฉากที่เหม่แก้วอ้างไปเล่นจิวที่จริงคือไปคบชู้กับหม่อจิ้น หม่อจิ้นสัญญาว่าจะพาเหม่แก้วกับลูกหนีจากเซงสี่เกียงและแต่งงานกัน แต่ในที่สุดถูกเจ้าสัวเซงสี่เกียงรู้ ซึ่งตามประเพณีจีนจะลงโทษผู้หญิงโดยมัดมือเท้าเหม่แก้วทิ้งบ่อให้จมน้ำตาย

(มงกุฎดอกส้ม : ตอนที่เหม่แก้วแอบคบชู้กับหม่อจิ้นและวางแผนหนี)

จะเห็นว่า การเป็นคู่รักกันมีบทบาทหน้าที่ดูแลด้วยกันให้มีความสุข แม้ว่าบางครั้งจะผิถกกระเบียดจาริตประเพณีจีน แต่ก็แสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงคนไทยเชื้อสายจีนมีความกล้าหาญที่จะมีความรักแท้กล้าต่อสู้กับอุปสรรคทุกอย่างแม้ว่าตัวเองจะต้องถูกลงโทษจนถึงตาย แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงในสังคมสมัยก่อนไม่มีฐานะเทียบเท่าผู้ชาย เพราะผู้ชายสามารถมีภรรยาหลาย ๆ คน แต่ถ้าหากผู้หญิงมีสามีคนรักคนอื่น ๆ นอกจากสามีก็ผิถกจาริตประเพณีจีน จะถูกมัดมือและเท้าทิ้งแม่น้ำหรือบ่อน้ำให้ตาย

สรุปว่า การเป็นคู่รักกัน แม้ว่าจะไม่ได้ทำพิธีแต่งงานอย่างถูกต้อง แต่ก็มิมีบทบาทหน้าที่ที่ต้องดูแลซึ่งกันและกัน และพยายามหาเงินมาเลี้ยงครอบครัวให้มีความอบอุ่น นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า การเป็นคู่รักกันผู้หญิงมีฐานะถูกบังคับให้ซื้อสัตย์ต่อสามี เพราะตามประเพณีจีนสมัยก่อน ถ้าหากปฏิบัติแตกต่างจากจารีตประเพณีจีน ดังเช่นเป็นชู้กับคนอื่น ก็จะถูกลงโทษด้วยการมัดมือและมัดเท้าเอาไปทิ้งในแม่น้ำหรือบ่อให้จมน้ำตาย

4.2.2 สถานภาพและบทบาทของตัวละครหญิงในสังคม

สังคมได้พัฒนามากขึ้นและมีอิทธิพลต่อความคิดและการกระทำ ผู้หญิงจึงมีฐานะบทบาทและหน้าที่เท่าเทียมกับผู้ชาย สามารถทำงานหากินโดยไม่ต้องพึ่งพาผู้ชาย จึงมีบทบาทหน้าที่เป็นผู้นำในสังคม ในละครโทรทัศน์ภาพได้สะท้อนผู้หญิงที่มีบทบาทหน้าที่ในสังคม ดังนี้

4.2.2.1 การเป็นหัวหน้าและผู้นำ

สังคมไทยมีการยอมรับบทบาทของผู้หญิงให้มีฐานะเท่าเทียมผู้ชาย และสามารถทำงานในสังคมได้ ในละครโทรทัศน์ได้สะท้อนสถานภาพและบทบาทของผู้หญิงที่เป็นคนไทยเชื้อสายจีนมีวิถีชีวิตเปลี่ยนแปลงเป็นผู้นำได้เช่นเดียวกับผู้ชาย ดังเช่นเรื่องหงส์เหนือมังกร ทุกตอนทุกฉากแสดงให้เห็นบทบาทของผู้หญิงอย่างเด่นชัด คืออาหลิซึ่งเป็นตัวละครเอกของเรื่อง โดยแสดงให้เห็นว่าผู้หญิงก็ทัดเทียมผู้ชาย สามารถเป็นผู้นำในสังคม มีรายละเอียดดังนี้

อาหลิขึ้นตำแหน่งแทนพ่อเป็นผู้นำ พยายามขยายกิจการและดูแลลูกน้อง
กลุ่มนักเลงตีชู้ เพื่อให้คนที่อยู่ในการปกครองของตนมีความสุขสงบ และสร้าง
ประโยชน์แก่สังคม

(หงส์เหนือมังกร : การสรุปทุกตอนมาย่อ)

จะเห็นว่า ผู้หญิงคนไทยเชื้อสายจีนสามารถเป็นผู้นำที่มีความเข้มแข็งเด็ดเดี่ยวดูแลกิจการธุรกิจและความทุกข์สุขของลูกน้องในการปกครองเพื่อให้ลูกน้องทุกคนอยู่ได้อย่างมีความสุขเหมือนที่เคยอยู่กับตีชู้

ฉากที่จุงใช้ต้องการเลิกกับสามีเฮียจ๊ับ เฮียจ๊ับ โกรธและตีจุงใช้ในบ้านอาหลิ อาหลิจึงออกมาปกป้องขัดขวางไม่ให้เฮียจ๊ับตีจุงใช้ มีรายละเอียดดังนี้

เฮียจ๊ับ “โ้วโ้ว ไม่กล้าหรือ สู้หรือ เก่งหรือ มีปัญหาหรือ”

จุงใช้ “ลื้อจะไปไหนก็ไป ไปให้พ้นจากอ๊วเลย อ๊วมีแค้นกับลื้อ”

อาหลิ “อยู่ดี ๆ นะอาจ๊ับ หยุค”

เฮียจ๊ับ “อาหลิ นี่เรื่องผิวเมียนะ ลื้อไม่เกี่ยว อย่างงู”

อาหลิ “อ๊วเกี่ยวสิ นี่มันบ้านของอ๊ว ถ้าจุงใช้ถึงนี้แปลว่าอ๊วมีสอิทธิ์”

เสียด๊ิบ “โธ ลื้อเป็นเจ้าแม่ เจ้าแม่ยุ่งเรื่องผัวเมียได้ ไช้ไหม...”

อาหลิ “อาจ๊ิบ ลื้อเมามากนะ ลื้อกลับบ้านดีกว่านะ”

เสียด๊ิบ “อ๊วกกลับแน่ แต่ไอ้ชื้อต้องกลับด้วย ไป ไป”

จุงไช้ “ไป คุณหนู คุณหนู”

อาหลิ “หยุดนะ ถ้าลื้อเดินก้าวเข้ามาก้าวเดียว อ๊วจะส่งเกรงยั้งลื้อแน่ ๆ”

เสียด๊ิบ “ลื้อไม่กล้าหรอก”

อาหลิ “เกรง”

เสียด๊ิบ “ลื้อแน่นมากอาหลิ แน่มากอาหลิ จุงไช้อย่ากลับบ้าน กลับบ้านมึงตาย” เต็ง

ลื้อ “ลื้อคงไม่ได้คิดสิ่งยั้งอาจ๊ิบจริง ๆ ไช้ไหม”

อาหลิ “ไม่แน่”

จุงไช้ “คุณหนูอ๊วต้องขอโทษด้วยที่ทำให้คุณหนูต้องเคียดคร้อน”

อาหลิ “ไม่เป็นไรหรอกจุงไช้ เรื่องแค่นี้อย่าเก็บมาใส่ใจเลย”

(หงส์เหนือมังกร : ตอนที่อาหลิปกป้องจุงไช้เมื่ออาจ๊ิบมาตีจุงไช้ในบ้านอาหลิ)

จะเห็นว่า การที่ผู้หญิงเป็นผู้นำ ก็ต้องมีความเด็ดขาด สามารถปกป้องลูกน้อง ดังที่อาหลิได้ออกมาช่วยคุ้มครองคนรับใช้ที่เป็นลูกน้องให้ปลอดภัย

นอกจากนี้ในเรื่องเสน่ห์นางจิว วลีเป็นผู้จัดการบริษัท มีบทบาทที่ดูแลลูกน้องที่ทำงานในบริษัทให้พวกเขามีความมั่นคง ทำงานอย่างมีความสุขและมีกินมีใช้

สรุปว่า ผู้หญิงคนไทยเชื้อสายจีนเปลี่ยนบทบาทหน้าที่จากการดูแลและปรนนิบัติสามีมาเป็นผู้นำที่มีบทบาทหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ชาย โดยทำงานและดูแลธุรกิจทุกด้าน ทั้งนี้การมีบทบาทหน้าที่เป็นผู้นำของผู้หญิงซึ่งเป็นเพศที่อ่อนหวาน นุ่มนวล มีลักษณะเด่นที่โดดเด่นคือผู้หญิงจะไม่ทำสิ่งที่รุนแรง ไม่ใจร้อน และพยายามใช้ชีวิตที่ประนีประนอม ที่จะทำให้ลูกน้องทุกคนอยู่ได้อย่างมีความสุข และจะเป็นผู้นำลูกน้องให้ทำประโยชน์แก่สังคม

4.2.2.2 สถานภาพและบทบาทอื่นๆในสังคม

ผู้หญิงคนไทยเชื้อสายจีนมีความสัมพันธ์ต่อกันในสังคม เป็นภาพสะท้อนที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ที่เด่นชัดคือเรื่องหงส์เหนือมังกร ดังนี้

ในฐานะการเป็นเพื่อนกันในฝ่ายผู้หญิง มีบทบาทที่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในเรื่องหงส์เหนือมังกร ฉากที่กิมลั้งป่วยจนเสียชีวิต อาอิมซึ่งเป็นเพื่อนของกิมลั้งมีความผูกพันเป็นเพื่อนสนิท เธอไม่รังเกียจศพและได้ช่วยแต่งหน้าศพ ในขณะที่คนอื่นเห็นหน้าศพกิมลั้งแล้วกลัวและหลีกเลี่ยงไปไกล

(มงกุฎดอกส้ม : ตอนที่กิมลั้งป่วยตาย)

จะเห็นว่า ในสถานภาพการเป็นเพื่อนกันก็จะช่วยเหลือจนถึงวาระสุดท้ายดังที่อาอึมได้ช่วย
แต่งงานศพเพื่อนกิมลั้งและจัดพิธีงานศพให้

จากตัวอย่างทั้งหมดจะเห็นว่า ตัวละครคนไทยเชื้อสายจีนในครอบครัวมีสถานภาพเป็น
หัวหน้าครอบครัว เป็นพ่อ เป็นแม่ เป็นคู่รักกัน และเป็นลูกหลาน ซึ่งต้องมีบทบาทที่ดูแลกันและกัน
โดยแสดงถึงความกตัญญูต่อพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่ มีการช่วยเหลือกันในกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนใน
สังคม นอกจากนี้ ละครโทรทัศน์ได้สะท้อนภาพสถานภาพและบทบาทของคนไทยเชื้อสายจีน
ที่เปลี่ยนแปลงไปจากบรรพบุรุษโดยเฉพาะสถานภาพและบทบาทของผู้หญิงที่ได้มีโอกาสทำงานใน
สังคมเป็นผู้นำ เช่นกับอาหลิวและวลิ แสดงให้เห็นถึงผู้หญิงสามารถทำงานได้ดีเท่าเทียมกับผู้ชายใน
ฐานะเป็นผู้นำ และการดูแลกิจการของครอบครัว นอกจากนี้การเป็นคู่รักของคนไทยเชื้อสายจีน
มีอิสระมากขึ้น ไม่ยอมให้พ่อแม่เลือกคู่ครองแบบถูกคลุมถุงชน แต่จะเลือกคู่รักเองและไม่ปฏิบัติ
ตามจารีตประเพณี โดยหนีตามกันไป รวมทั้งการลักลอบมีความสัมพันธ์กันก่อนแต่งงาน และ
การลอบมีคู่รักอื่น ๆ ที่มีสามีอยู่แล้ว

